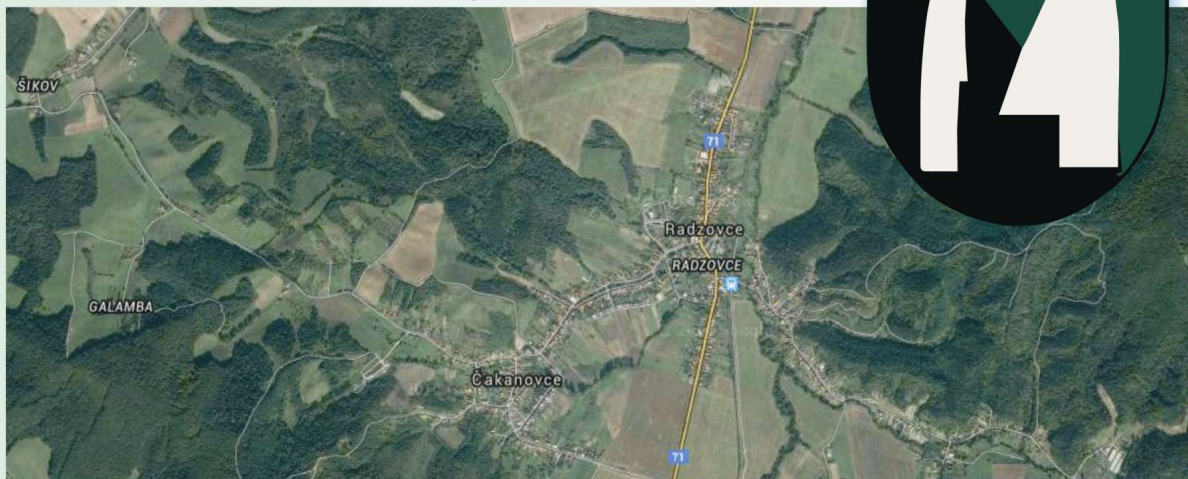

Program rozvoja obce Radzovce na roky 2015 – 2023

Názov:	Program rozvoja obce Radzovce na roky 2015 – 2023
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Lučenec obec Radzovce
Územný plán obce schválený:	<i>áno</i>
Dátum schválenia PRO:	<i>16.12.2015</i>
Dátum platnosti:	<i>od 16.12.2015 do 16.12.2023</i>
Verzia	<i>1.0</i>
Publikovaný verejne:	<i>december 2015</i>

OBSAH

Úvod	03
U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce	03
U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov	04
Časť A - Analytická časť	05
A.1 Dátová základňa	05
A.1.1 Úvodná charakteristika riešeného územia	05
A.1.2 História obce	06
A.1.3 Prírodné pomery	08
A.1.4 Urbanizmus a architektúra	12
A.1.5 Demografická situácia	13
A.1.6 Trh práce	18
A.1.7 Ekonomický rozvoj (ekonomika)	21
A.1.8 Sociálna infraštruktúra	24
A.1.9 Technická infraštruktúra	28
A.1.10 Cestovný ruch	31
A.2 Analýza východiskovej situácie obce	32
A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	33
A.4 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT - analýza)	35
A.5 Ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti	36
A.6 Identifikácia kritických oblastí rozvoja	37
A.7 Stanovenie východísk a možných riešení	41
Časť B – Strategická časť	44
Vízia	44
Stratégia rozvoja obce	44
Strategické (globálne) ciele	44
Strategický rámec	45
Časť C – Programová časť	46
C.1 Opatrenia a aktivity	46
1. prioritná oblasť: hospodárska	46
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	46
3. prioritná oblasť: environmentálna	47
C.2 Tabuľky opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa oblastí	48
Časť D – Realizačná časť	52
D.1 Riadenie programu	52
D.2 Aktualizácia PRO	53
D.3 Komunikačná stratégia PRO	53
D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO	53

D.5	Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov	55
Časť E – Finančná časť		61
E.1	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO	64
E.2	Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)	64
Záver		65
Prílohy Programu rozvoja obce Radzovce		66
	Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov	67
	Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Radzovce	68
	Príloha č. 3: Zoznam ekonomických subjektov pôsobiach v obci Radzovce ...	70
	Príloha č. 4: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Radzovce na roky 2015 - 2023	74

ÚVOD

V zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja sa rozhodlo obecné zastupiteľstvo obce Radzovce spracovať aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Radzovce na roky 2007 – 2013 na dokument Program rozvoja obce Radzovce(d'alej PRO) pre obdobie od roku 2015 do roku 2023.

U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce

Program rozvoja obce predstavuje výsledky rozvojovej politiky obce, sú v ňom zahrnuté predstavy jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti obce, v ktorej žijú. Je to dokument, ktorý poskytuje komplexný pohľad na rozvoj a budúcnosť obce a ktorý popri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja obce umožní obci čerpanie prostriedkov z fondov Európskej únie.

V zmysle zákona č. 309 z 15. októbra 2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, sa ustanovujú ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoj, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a ďalších subjektov územnej spolupráce, ako aj podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

V zmysle tejto novely program rozvoja obce pozostáva z nasledovných častí:

- a) úvod - obsahuje obsah dokumentu, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia;
- b) analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce;
- c) strategická časť - obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna);
- d) programová časť - obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity (projekty) vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt;
- e) realizačná časť - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov;
- e) finančná časť - obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO, finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce, model financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) v prepojení na rozpočet obce;
- f) záver - obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov

Program rozvoja obce Radzovce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v nasledovných národných, regionálnych a miestnych strategických dokumentoch:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky;
- Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020;
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007 – 2013 (PHSR BBSK);
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023 (PHSR BBSK);
- Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) (2015);
- Stratégia CLLD Partnerstva Južného Novohradu (2015);
- Rozvojový dokument Mikroregiónu Obručná (2007);
- Komplexná priestorová a rozvojová štúdia územia Novohradského geoparku (2008);
- Komplexná stratégia rozvoja územia Novohrad – Nógrádgeoparku (2015);
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Radzovce na roky 2007 – 2013;
- Územný plán obce Radzovce (1999);
- Program odpadového hospodárstva obce Radzovce (2007).

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu (analýzu silných a slabých stránok obce, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia), identifikáciu kritických oblastí rozvoja a stanovenie východísk a možných riešení.

A.1 Dátová základňa

Východiskovými podkladmi pre dátovú základňu PRO obce Radzovce boli nasledovné informačné zdroje: predchádzajúci PHSR obce Radzovce na roky 2007 – 2013, štatistické údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, údaje z DATAcube 2014, údaje obecného úradu, dostupná literatúra.

A.1.1 ÚVODNÁ CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Tabuľka č. 1: Základná charakteristika obce Radzovce(k 31.12.2014)	
Kód obce	511790
Názov okresu	Lučenec
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSC	980 34
Telefónne smerové číslo	+421-47
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1246
Nadmorská výška obce v m n.m.	216 – 584
Celková výmera územia obce [ha]	1 879
Hustota obyvateľstva na km ²	83,71
Počet obyvateľov k 31.12.2014	1 553

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad Radzovce

Širšie územné väzby

Obec Radzovce leží v južnej časti Banskobystrického kraja, v juhovýchodnej časti okresu Lučenec. Je v bezprostrednej blízkosti hranice s Maďarskou republikou, 22 km južne od okresného mesta Lučenec a 7 km od Fil'akova.

Obec leží uprostred Cerovej vrchoviny na nive a terase potoka Belina. Nadmorská výška sa v katastri obce pohybuje od 216 do 584 m (stred obce 222 m nad morom). Územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti s priemernou ročnou teplotou 8-9o C. Značne odlesnený chotár na pahorkatine a vrchovine tvoria treťohorné tufitické pieskovce, z ktorých vystupujú erózne trosky lávových prúdov. Je tu výskyt tenkých uhoľných slojov vo dvoch vrstvách. Prevládajú illimerizované pôdy.

A.1.2 HISTÓRIA OBCE

Na území dnešnej obce Radzovce bolo osídlenie v eneolite – sídlisko s kanelovanou keramikou, žiarové pohrebisko pilinskej kultúry z mladšej doby bronzovej a kniežacia mohyla zo staršej doby železnej.

Vznik obce sa s najväčšou pravdepodobnosťou datuje do 10. - 11. storočia. Bola založená ako pohraničná usadlosť na obranu a ochranu pohraničného pásma, obyvatelia vykonávali vojenskú službu. Túto skutočnosť potvrdzuje presídlenie časti obyvateľstva Radzoviec v 11. storočí ako strážcov severného pohraničia do Spiša, kde si založili obec nesúcu názov usadlosti, odkiaľ pochádzali – Rágyóc (Rád'óc). Táto obec sa dnes nazýva Ordzovany.

Prvou písomnou zmienkou o Radzovciach (Ragiank – Ragiauc) je (darovacia) listina kráľa Bélu IV. z 10. januára 1246, v ktorej obec spolu s ďalšími usadlosťami daruje Móriczovi z rodu Pok. V roku 1439 sa obec spomína pod názvom Radocz (Ragyowcz).

Obec patrila viacerým zemianskym rodinám. V 15.-16. storočí sa obec delila na Dolné a Horné, ktoré boli zničené vo vojnách v 1. polovici 17. storočia a obnovené okolo 1680 už len ako jedna obec. V roku 1828 mala 69 domov a 599 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, chovom oviec, ale nachádzali obživu ako furmani - vozili drevo z okolitých lesov a kameň z kameňolomov. V 2. polovici 19. storočia bol tu čadičový a trachitový lom, koncom 19. storočia otvorené bane na kamenné uhlie.

Podľa sčítania ľudu z roku 1910 tu žilo 1059 obyvateľov. Bola tu železničná zastávka, kostol a škola. Na prelome storočia súčasťou Radzoviec boli osady a pustatiny Macskaluk (Mačkaluk), Sátoros (Šiatoroš), Csöre (Čúra), Bükrét (Bukovinka), Kányás (Kánáš), Györkvölgy (Ďurkova dolina) a Abroncsos (Obručná).

V roku 1918 sa stali súčasťou novovzniknutej ČSR a do Radzoviec sa prisťahovali slovenskí obyvatelia, ktorým rozparcelovali a prideliť statkársku pôdu. Takto nadobudli slovenský ráz Šiatoroš a Bukovinka a časť Radzoviec – Čúra. Za I. ČSR pracovali obyvatelia v kamenouhoľných baniach a kameňolome. Úradné pomenovanie obce bolo v roku 1918 - 1938 Rad'ovce (Ragyolc). V povojnových rokoch a v roku 1930 tu boli banícke štrajky. V roku 1934 došlo k prepúšťaniu baníkov a ich protestným akciám.

Počas 2. svetovej vojny obec pripadla Maďarsku, V decembri 1944 boli v okolí obce partizánske skupiny Alexandra (Sándora) Nógrádiho. Po roku 1945 bola zastavená práca v baniach.

Po roku 1945 sa obec opäť stala súčasťou ČSR. Vojna v obci sa skončila 30. decembra 1944. Od roku 1948 nesie obec úradný názov Radzovce. V roku 1959 bola odčlenená Šiatorošská Bukovinka.

V rokoch 1948 - 1989 Radzovce prežili svoj doterajší najväčší rozmach. Bolo postavených mnoho rodinných domov, ako aj nová škola, nákupné stredisko, Dom kultúry (1951 – 1955), založená bola MO Csemadoku (1952), JRD (1956). V roku 1963 bola postavená nová budova železničnej stanice. Roku 1965 bol v chotári obce vybudovaný pioniersky tábor pre 250 detí.

V katastri obce sa nachádza osada Monosa, ktorá zrejme vznikla koncom 13. storočia a prvá písomná zmienka o nej pochádza z roku 1341, keď je zapísaná ako Monastateluke, roku 1371 ako Manaza a roku 1427 pod menom Monoza. Patrila rodine Ratholdovcov a zanikla v polovici 16. storočia za tureckých vojen. Pôvodne patrila do

Gemerskej župy.

Osada Obručná (Abroncsos) bola okolo roku 1914 založená slovenskými drevorubačmi. Odtiaľ bolo drevo priemyselnou železničkou dopravované do Ragyolcu. Obručná je dnes aj rekreačným strediskom.

Osada Čúra (Csőre, Cerovo) bola pôvodne majetkom Orosziovcov a neskôr FerencVecsey. Roku 1921 bol tento majetok rozparcelovaný medzi slovenskými kolonistami. Osada dnes splynula s Radzovcami. Obyvateľstvo z ostatných samôt Völgyút, Györkvölgy a Kányas sa po prvej a hlavne druhej svetovej vojne presťahovalo do obce a do dnešných dní tieto pustý znikli.

Významné archeologické lokality obce:

Archeologická lokalita v Radzovciach bola preskúmaná v 30tych rokoch 20. storočia (nálezisko preskúmal Vojtech Budinský-Krička), neskôr v rokoch 1969-74 pokračoval Václav Furmánek z Archeologického ústavu SAV. Bolo odkryté žiarové pohrebisko z obdobia popolnicových polí s 1334 hrobmi. V roku 1978 sa našli bronzové predmety, pre ktoré preskúmali 1100 m² plochy a objavili stopy pravekej osady z doby bronzovej - pilinskej a kyjatickej kultúry. Je to významné nálezisko množstva keramiky a bronzových predmetov, odlievacích kadlúb s dôkazmi kovolejárstva a spracovania bronzu.

Významné pamiatky obce:

- budova rímsko-katolíckej školy z roku 1760,
- kúria – zemiansky dom, pravdepodobne patriaca rodine Csomaovcom, neskôr prestavaný na secesný kaštieľ (secesná kúria z roku 1894),
- rímsko-katolícky kostol Blahoslavennej Panny Márie z roku 1913,
- kaštieľ (dal postaviť FerencVecsey),
- pamätník partizánom (SándorNógrádi) v Obručnej,
- pamätník obetiam I. Svetovej vojny pri bývalej starej škole č. 44,
- pamätník padlých partizánov, postavený v roku 1969 v záhrade MŠ,
- božia muka pred domom č. 26,
- prícestný kríž pred domom č. 140,
- liatinový Prícestný kríž v miestnej časti Baksa,
- prícestný kríž z umelého kameňa v časti Cerovo,
- železný kríž s liatinovým korpusom na samote v Obručnej,
- liatinový kríž s polychrómovaným korpusom v kostolnej záhrade z roku 1913 postavený na chválu Ježiša Krista,
- ústredný liatinový kríž starého cintorína s korpusom bol na konci 19. storočia postavený rímskokatolíckymi veriacimi,
- ústredný liatinový kríž nového cintorína s korpusom dal na Slávu Boha postaviť István Nagy s manželkou Annou Mihály.

Významné osobnosti - rodáci:

V obci sa narodilo či žilo viacero osobností nielen miestnej, ale aj národnej histórie. Mnohí z nich sa aktívne zapojili do revolúcie 1848/49 za slobodu Uhorska (ImreFaid, JánosPokovai, JánosFaid,JánosBodnár, FerencGyörgy, IstvánHegyí a IstvánAngyal, Ignác Csaba, a pod.)

S obcou Radzovce sa spájajú nasledovné rody:

Rodina Ragyolczy (Ragyóczy). Obec pomenovaná podľa rodiny v 14. storočí. Až

do roku cca. 1730 sú vlastníkmí pozemkov obce, kedy rodina vymrela.

Rodina Gellén (Gellénfalvi). Rodina pochádza z Nitrianskej župy. Sándor (Alexander) Gellén vlastnil pozemky v obci koncom 18. storočia.

Rodina RagyolczyCsoma. Rodina pochádza zo župy Háromszék (dnes časť Sedmohradska, Rumunsko), vlastnila pozemky na území obce v 19. storočí. Významným členom rodiny bol JózsefCsoma (1848-1917), heraldik, BorbálaCsoma bola manželkou spisovateľa, politika, premiéra revolučnej vlády r. 1858 BertalanaSzemere (1812-1869).

Rodina Fáy. Podľa súpisu šľachty z rokov 1754-55 ZsigmondFáy bol evidovaný ako statkárom obce Radzovce. Ďalším významným členom rodiny bol István (zomrel v r. 1710) - kapitán muránskeho hradu.

Rodina Vecsey. FerencVecsey bol husárskym poručíkom a významným statkárom v obci Radzovce. Ich kaštieľ bol postavený r. 1894. FerencVecsey, ml. (1893-1935) bol významným skladateľom a huslistom.

Rodina Rády. V župe Novohrad sa usadili v polovici 19. storočia. János Rády v druhej polovici 19. storočia bol správcom rodiny Forgách a radzovským statkárom. Ich kaštieľ bol pôvodne postavený r. 1780.

A.1.3 PRÍRODNÉ POMERY

Chotár obce leží uprostred Cerovej vrchoviny na nive a terase potoka Belina v nadmorskej výške 216 – 584 m. Značne odlesnený chotár na pahorkatine a vrchovine tvoria tretohorné tufitické pieskovce, z ktorých vystupujú erózne trosky lávových prúdov. Cerová vrchovina bola v roku 1989 vyhlásená za Chránenú krajinnú oblasť.

Geologické a geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenie patrí územie do provincie Západné Karpaty, subprovincia Vnútorne Západné Karpaty, Matransko-slanská oblasť, podcelok Fil'akovská brázda.

Územie obce Radzovce je súčasťou územia Novoghrad – Nógrádgeoparku, ktoré je budované tretohornými a štvrtohornými usadenými a vulkanickými horninami. Sú to najmä morské prachovce a pieskovce oligocénu a miocénu, suchozemské íly, piesky a štrky miocénu, strednomiocénne podpovrchové andezitové telesá, pliocénno-pleistocénne bazaltové vulkanity a štvrtohorné sedimenty. Vytvorili sa následkom tektonických aktivít, najmä poklesov a sopečných procesov po vyvrásnení centrálnej časti Západných Karpát. Sú nositeľmi celého radu prírodovedecky cenných, reprezentatívnych a často aj jedinečných prírodných výtvorov a geologických lokalít, z ktorých sú viaceré významné aj z Európskeho hľadiska. Zvrásnené a čiastočne aj metamorfované predtretohorné podložie na povrch nevystupuje.

Monosa (troskový kužeľ a lávový prúd, výška 584m): nápadný dómovitý vrch Monosy sa vypína nad obručníanskou dolinou, je viditeľný aj zo širokého okolia. Predstavuje denudovaný troskový kužeľ, pozostávajúci najmä zo sopečných bômb a lávových útržkov, ktoré majú miestami pyrogénnu červenkastú farbu. Z mohutnej sopky sa vylial 4 km dlhý lávový prúd do paleodoliny smerom na severozápad. Uprostred prúdu sa láva pravdepodobne rozliala aj do bočných dolín z oboch strán, následkom čoho sú na tomto mieste v súčasnosti pozorovateľné malé plošinky. Radiometrický vek lávového prúdu bol stanovený na $4,76 \pm 0,4$ mil. rokov (Konečný a kol. 2004). Bazaltový prúd v celej hrúbke odkrýva čamovský kameňolom a zároveň predstavuje aj

najreprezentatívnejší odkryv lávového prúdu na území Cerovej vrchoviny. V jeho bezprostrednom podloží vystupujú riečne štrky belinských vrstiev a nižšie aj šikmo zvrstvené pieskovce jalovských vrstiev. V bazalte sa prejavuje zvislá hrubostĺpovitáodlúčnosť, ktorá je typická pre lávové prúdy. Na niektorých miestach môžeme pozorovať aj horné a dolné stĺporadie, ktoré odzrkadľujú obe plochy chladnutia bazaltu (naspodku zvodnelé štrky a vzduch nahor), na ktoré sú stĺpy orientované kolmo. Mimo kameňolomu na oboch stranách lávového prúdu sa v prirodzených odkryvoch prejavuje stĺpovitá i doskovitá odlúčnosť, pričom sú dosky uklonené smerom do masívu, čo prezrádza korytový tvar paleodoliny. Zvlášť efektívne je to pozorovateľné na juhozápadnom svahu prúdu, v oblasti tzv. Belinských skál, kde je doskovitá odlúčnosť kombinovaná so stĺpovou. Lokalita je mimoriadne reprezentatívna z geologického i geomorfologického hľadiska, preto bola vyhlásená za prírodnú pamiatku. Bazalt belinského prúdu je sivý až tmavosivý, s výrastlicamiolivínu, augitu, nefelínu a amfibolu. V minulosti L. Jugovics (1941) z neho opísal aj kryštály aragonitu.

Na území Cerovej vrchoviny sa najkrajšie profily tachtianskych pieskovcov s vystupujúcimi lavicami nachádzajú juhozápadne od Tácht, v spodnej časti čakanovského profilu, v Radzovciach v záreze cesty smerom na Obručnú a v záreze železničnej trate medzi Fil'akovom a Blhovcami.

Na ľavom brehu potoka Belina medzi Radzovcami a Fil'akovom sú zachované úrovne vyššej mindelskej terasy v relatívnej výške 35-40 m. Ich materiál pozostáva z miestneho zdroja, prevažne zo zaoblených andezitov a bazaltov (Pristaš in Vass a kol. 1992).

Ložiská stavebného kameňa a kameniva.

Bruck (Radzovce-Obručná-západ, Obručná 3): lom je situovaný v severozápadnom cípe lávového pokrovu Mačacej (katastrálne územie Radzovce). Na ložisku nevyhradeného nerastu vystupujú tmavosivé celistvé alkalické bazalty cerovej bazaltovej formácie v severozápadnej časti lávového pokrovu Mačacej. Bazalt má prevažne doskovitú odlúčnosť, vo vrchnej časti značne zvetralý a mierne pórovitý. Ťažobný priestor otvorili v roku 1912 a ťažba trvala s menšími prestávkami do 1950. V roku 1961 ťažbu znovu obnovili za účelom výroby dlažobných kociek. Pre neefektívnosť však v roku 1963 lom opustili.

Đurkovská baňa (Györk-völgyibánya): nachádza sa na severnom svahu lávového pokrovuMedveš, južne od rekreačného strediska Obručná v lesnom poraste v katastrálnom území Radzovce. Na ložisku vystupuje pomerne nezvetralý tmavosivý až čierny celistvý bazalt s výraznou doskovitou odlúčnosťou. Skrývka je hrubá 0,5-1 m. Ťažbu na lokalite uskutočnili v rokoch 1947-1950, 1963-1969 a 1995-1996 najmä na dlažobné kocky.

Ložiská stavebných pieskov.

Monosa: malá pieskovňa vedľa štátnej cesty Radzovce - Obručná, pri osade Monosa (katastrálne územie Radzovce). Sú v nej odkryté prevažne kvartérne deluviálne zvetraliny pieskov z podloží rozpadavých tachtianskych pieskovcov, ktoré v nižšej časti aj vystupujú na povrch (Vass a kol. 1992). Z pieskovne získavali piesok na stavebné práce (vakovanie) len miestni obyvatelia nesystematicky a živelne.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Do katastra obce zasahuje Regionálne biocentrum Belinské skaly – Monosa, ktoré

je súčasťou CHKO Cerová vrchovina a PP Belinské skaly. Územie patrí do geomorfologickej jednotky Hajnáčskej vrchoviny. Lesné spoločenstvá zaberajú prevažnú časť územia. Zatiažené svahy sú porastené dubovo-hrabovými lesmi. Na plošinách nad skalami, plytké a ľahko presýchajúce pôdy vytvorili predpoklad pre dubové lesy (*Quercus petraea*, *Q. robur*, *Q. cerris*). V lesom zatienených častiach skál sa vyvinuli spoločenstvá s *Polypodium vulgare* a *Asplenium trichomanes* doprevádzané rôznymi machorastmi a lišajníkmi. V nezatienených oblastiach skál prevláda teplomilná flóra a fauna. Bralnaté okraje sú vhodným útočiskom pre plazy a teplomilný hmyz. Vyskytuje sa tu aj niekoľko druhov chránených, vzácnych a kriticky ohrozených druhov rastlín. Ochrana územia je daná zákonnou ochranou územia.

Lesné plochy zaberajú vyše 50% rozlohy územia obce. Najväčší podiel z toho (90%) predstavujú hospodárske lesy (produkcia drevnej hmoty), 8% rozlohy lesov tvoria ochranné lesy (zachovanie stromovej vegetácie na mimoriadne nepriaznivých, extrémnych stanovištiach a tiež všeobecná ochrana pôdneho krytu). Prevažujúcimi drevinami v lesoch je cer, buk a dub. Lesy patria pod odštepný závod Kriváň, štátneho podniku Lesy SR, š.p., okrem nich v lesoch hospodári súkromný podnikateľ z Rakúska.

V území sú veľmi dobré podmienky na poľovníctvo. Hlavnými druhmi poľovnej zveri v revíroch sú diviak, srnec, jeleň, zajac a bažant. Ojedinele je možné spozorovať aj mačku divú. Z pernatých dravcov sa vyskytuje sokol myšiak, jastrab lesný, myšiak hôrny a kaňa lesná.

Hydrologické pomery

Kataster obce spadá do úmoria Dunaja, povodia Ipľa. Ide o územie s miernou hydrogeologickou priepustnosťou. Určujúcim typom priepustnosti je puklinová priepustnosť.

Z juhu na sever cez územie obce preteká potok Belina, ktorý pramení pod vrchom Karancs, za Filákovom sa vlieva do potoka Suchá a patrí do povodia Ipľa.

Z východu do Beliny priteká Monoský potok, ktorý pramení nad osadou Obručná a vytvoril údolie, ktoré bolo osídlené už v praveku (dnešné časti obce Cerovo, Monosa, Obručná). Do neho sa vlieva viacero menších vodných tokov, napr. Sladký potok.

Klimatické pomery

Územie obce Radzovce spadá do teplej klimatickej oblasti s priemerne 50 a viac teplých dní v roku. Ide o teplý región, mierne suchý, s chladnou zimou (teplota v januári menšia ako -3°C), počet dní so snehovou prikrývkou sa pohybuje okolo 20.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú medzi 400 – 600 mm (v roku 2012 to bolo 438 mm).

Chránené časti prírody a krajiny

Časť územia obce spadá do veľkoplošného chráneného územia Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina, ktorá zasahuje do nasledovných katastrálnych území: Petrovce, Dubno, Gemerský Jablonec, Gemerské Dechtáre, Hodejovec, Bizovo, Blhovce, Hajnáčka, Stará Bašta, Nová Bašta, Večelkov, Tachty v okrese Rimavská Sobota a v okrese Lučenec katastrálne územia obcí: Šurice, Čamovce, Radzovce, Šiatorská Bukovinka Čakanovce, Filákov (len hradný vrch) a Lipovany (len PP Lipovianske pieskovce). Zároveň sa v tomto priestore sústreďujú aj najvýraznejšie hodnoty anorganickéj prírody, ktoré sú väčšinou spojené s vulkanickým pôvodom.

CHKO Cerová vrchovina bola vyhlásená v roku 1989 a je zameraná predovšetkým na ochranu zachovalých foriem vulkanického reliéfu, vidieckeho osídlenia a svojráznej architektúry. V súčasnosti do pozornosti vstupujú predovšetkým cenné lesné a nelesné biotopy.

V celom území CHKO platí 2. stupeň ochrany a rozsah obmedzení zásahov, ktoré by mohli ohroziť, poškodiť, alebo zničiť predmety a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu.

Z Cerovej vrchoviny je uvádzaných až 1250 druhov rastlín. V celom CHKO je badateľný vplyv panónskej flóry, ktorá sa zhmotňuje práve v jej východnej časti. Teplomilné a suchomilné druhy predstavujú vzácne lokality, ktorých je na Slovensku len niekoľko. CHKO je aj významným útočiskom predovšetkým pre vzácnu entomofaunu.

V CHKO sa nachádza 13 tzv. maloplošných chránených území vo vyššom stupni ochrany. Z nich územie obce Radzovce zasahuje Prírodná pamiatka (PP) Belinské skaly, ktorá bola vyhlásená v roku 1993 s 5. stupňom ochrany. Predstavuje ukážku lávového prúdu tečúceho od vulkánu Monosa smerom na severozápad, v oblasti Malobelinského vrchu. Prírodná pamiatka zaberá západnú časť úzkej vrcholovej plošinky (hrebeňa) a jej okraj, kde bazalt zvetráva a následkom miernych svahových pohybov, selektívneho zvetrávania, doskovitej a stĺpovitej odlučnosti, sa vytvorili a vytvárajú zaujímavé morfológické javy ako vyčnievajúce lavice, rozsadliny, malé jaskyne, skalné veže. Vek bazaltu je cca 4,76 mil. rokov. Plošina ako aj časť pod bralami je zalesnená. Rastú tu dubovo cerové lesy. Okrajové časti lávového prúdu nesú stopy lesostepnej vegetácie s viacerými teplomilnými a suchomilnými druhmi rastlín a živočíchov predovšetkým plazov a teplomilného hmyzu.

V rámci systému NATURA 2000 do územia obce zasahujú:

Biotop európskeho významu Cerová vrchovina – Lesné biotopy:

Identifikačný kód: SKÚEV0357

Rozloha: 2 627 ha

Okres: Lučenec, Rimavská Sobota

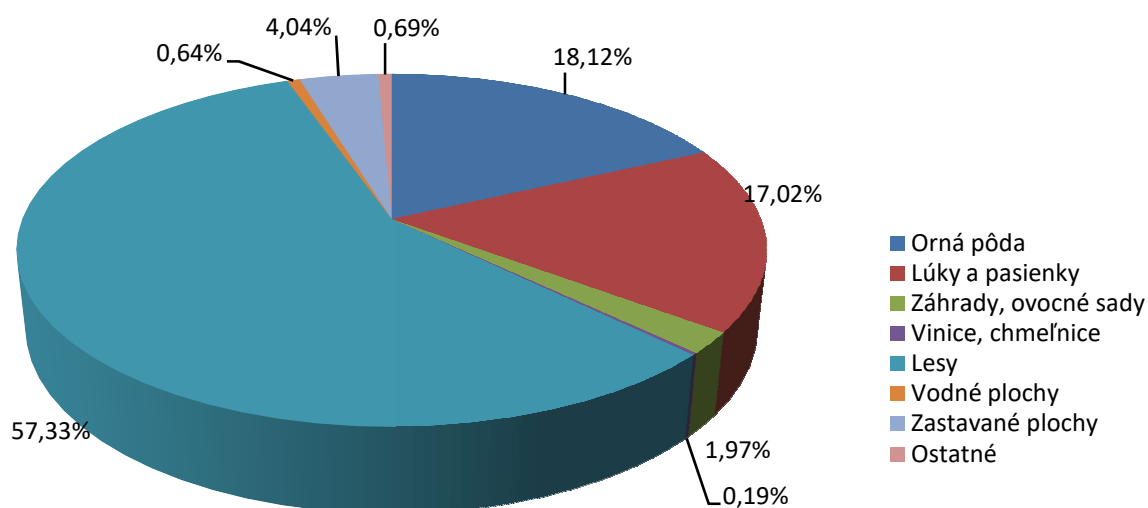
Katastrálne územie: Belina, Čamovce, Radzovce, Šiatorská Bukovinka, Šurice, Drňa, Gemerské Dechtáre, Gemerský Jablonec, Hajnáčka, Hodejovec, Nová Bašta, Stará Bašta, Tachty, Večelkov.

Navrhované územie tvorí jadrovú časť CHKO Cerová vrchovina. Z prevažnej časti prekrýva jestvujúcu sieť maloplošných chránených území nasledovne: NPR Pohanský hrad, (5. a 4. stupeň ochrany), NPR Ragáč (5. stupeň ochrany), PR Ostrá skala (5. stupeň ochrany), PR Steblová skala (5. stupeň ochrany), PP Belinské skaly (5. stupeň ochrany), PP Zaboda (5. stupeň ochrany) a ich ochranné pásma s tretím stupňom ochrany. Ostatná časť sa nachádza v navrhovanom druhom stupni ochrany.

Súčasná krajinná štruktúra a využitie územia

Tabuľka č. 2: Využitie územia			
	rok 2004	rok 2014	%
plocha (ha)	1 878,9	1 878,9	
Orná pôda	332,9	340,5	18,26%
Lúky a pasienky	328,7	319,9	17,14%
Záhrady, ovocné sady	37,2	37,0	1,98%
Vinice, chmeľnice	3,6	3,6	0,19%
Lesy	1 077,4	1 077,4	57,72%
Vodné plochy	12,0	12,0	0,64%
Zastavané plochy	75,6	75,9	4,07%
Ostatné	12,0	12,9	0,44%

Zdroj: ŠÚ SR DATAcube, Obecný úrad

Viac ako polovicu územia obce zaberajú lesy, orná pôda a lúky s pasienkami zaberajú tretinu územia. V porovnaní s rokom 2004 narástla rozloha ornej pôdy a poklesla výmera lúk a pasienkov. Rozloha lesov zostala nezmenená.

A.1.4 URBANIZMUS A ARCHITEKTÚRA

Pôvodnú zástavbu ľudových domov dediny charakterizovali malé domy postavené čiastočne z nepálených tehál a kameňa. Sú to prízemné obdĺžnikové domy s hladkou dvojsovou fasádou, ktorá je zakončená trojuholníkovým murovaným štítom s odkvapovou rímou. Od začiatku 20. storočia sa už stavali murované troj- a viacpriestorové domy s obytnými a hospodárskymi priestormi radenými za sebou. Strechy sú valbové pod tvrdou krytinou. Dvory a predzáhradky sú oplotené riedkymi nízkymi plotmi. Pôvodne to boli dvojsové prízemné obdĺžnikové domy do dvora obrátené otvorenou pilierovou chodbou. V 20. rokoch bola ich fasáda rozšírená o dve okná na štvorosovú a prejazdnu bránu do dvora. Táto nová časť už bola na dvorovej fasáde opatrená drevenou verandou. V dvoroch domov sa dodnes zachovali kolesové studne (vahadlové studne zanikli) a samostatné budovy letných kuchýň. Zvláštnosťou

obce sú do pieskovcového vrchu vytesané pivnice. Za jednoduchým vstupným otvorom sa nachádza krátka chodba a za ňou väčšia štvorcová miestnosť na uskladnenie potravín. Tieto pivnice dlhé až 10 m sú zväčša zaklenuté valenou klenbou, vytesávali sa buď priamo vo dvore (ak tam bol pieskovcový vrch) alebo v častiach zvaných pincesor (pivničný rad).

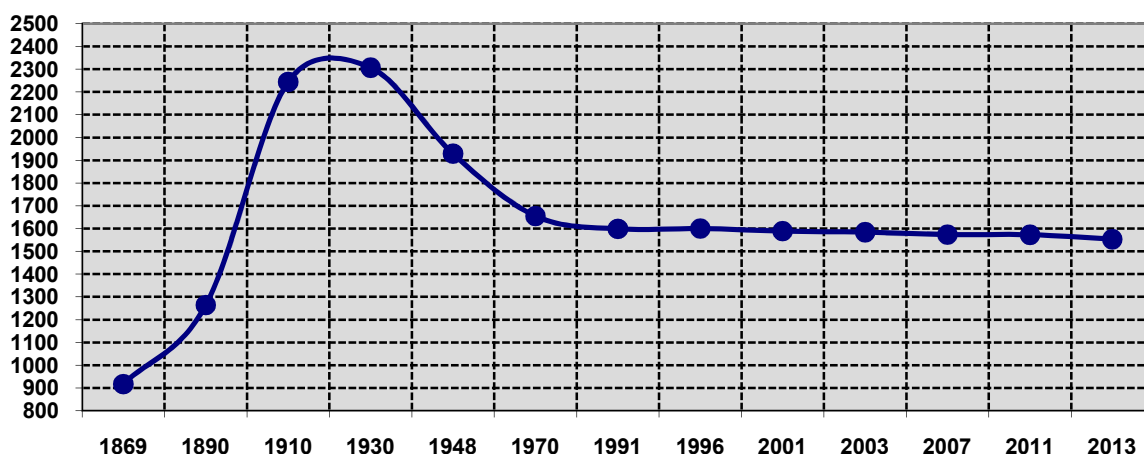
A.1.5 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014):

Tabuľka a graf č. 3: Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014)													
1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2003	2007	2011	2013	2014
913	917	1264	2244	2307	1929	1655	1599	1600	1589	1584	1574	1573	1553

V rokoch 1896 – 1959 vrátane obce Šiatorská Bukovinka

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

Obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov v 1. polovici 20. storočia – vtedy však obec bola spojená s dnešnou obcou Šiatorská Bukovinka, ktorá sa osamostatnila v roku 1959. Po roku 1970 dochádza k trvalému poklesu obyvateľstva, pričom po roku 2007 je pokles miernejší.

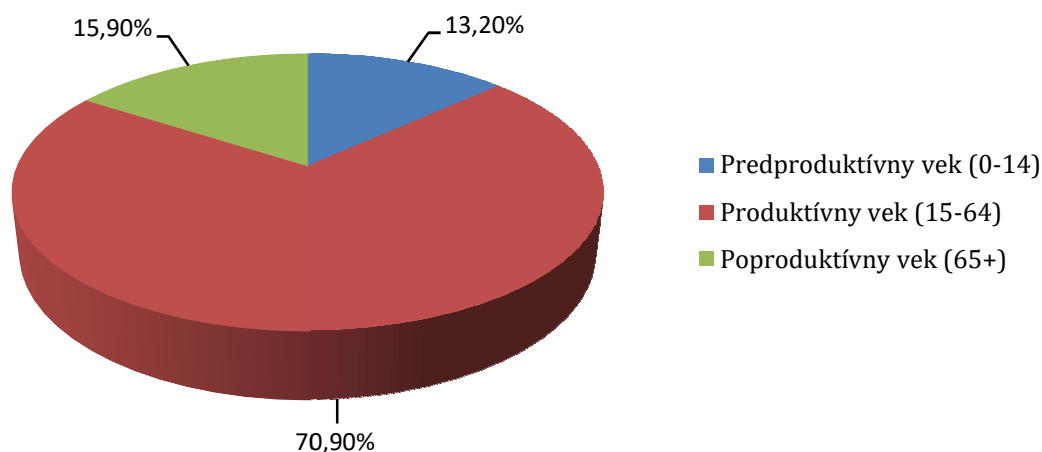
V obci žije 49,49% mužov a 50,51% žien.

Priemerný vek sa pohybuje okolo 41,08 rokov (priemer na Slovensku je 39,87).

Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva (2003 – 2011 - 2014)											
Rok	Predproduktívny vek (0-14)			Produktívny vek (15-64)			Poproduktívny vek (65+)			Index vitality	Index starnutia
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	spolu
2003	264			969			356			74,16	134,85
2011	214	116	98	1108	568	540	252	95	157	84,92	117,76
2014	205	110	95	1101	572	529	247	91	156	83,00	164,21

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

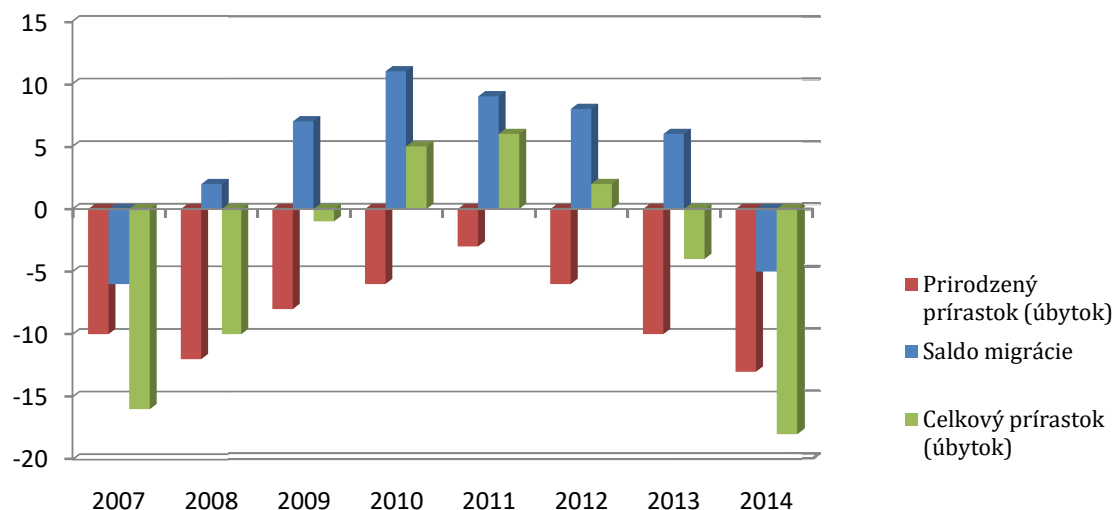
V porovnaní so stavom v roku 2003 dochádza k poklesu predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva a k nárastu produktívneho obyvateľstva. V porovnaní s celoslovenským priemerom žije v obci menej detí (priemer SR je 15,31%, v obci Radzovce žije 13,20%), o niečo viac ľudí je v poproduktívnom veku (SR priemer 13,96% a v obci Radzovce 15,90%). Podiel obyvateľstva v produktívnom veku je na úrovni priemeru Slovenska. (priemer SR je 70,73%, obec Radzovce má 70,90%). Priemerný vek obyvateľstva je vyšší ako celoslovenský priemer (39,87).

Všetky tieto údaje poukazujú na fakt, že obyvateľstvo v obci starne, aj keď veľmi pozvoľne.

Pohyb obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 5: Pohyb obyvateľstva (2007 - 2014)							
Rok	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Priťahovaní	Vystáhnúť	Saldo migrácie	Celkový prírastok
2007	16	26	-10	25	31	-6	-16
2008	8	20	-12	24	22	2	-10
2009	11	19	-8	38	31	7	-1
2010	15	21	-6	28	17	11	5
2011	13	16	-3	32	23	9	6
2012	12	18	-6	25	17	8	2
2013	17	27	-10	28	22	6	-4
2014	13	26	-13	21	26	-5	-18
spolu 2007 - 2014	105	173	-68	221	189	32	-36

Zdroj: Štatistický úrad, Obecný úrad

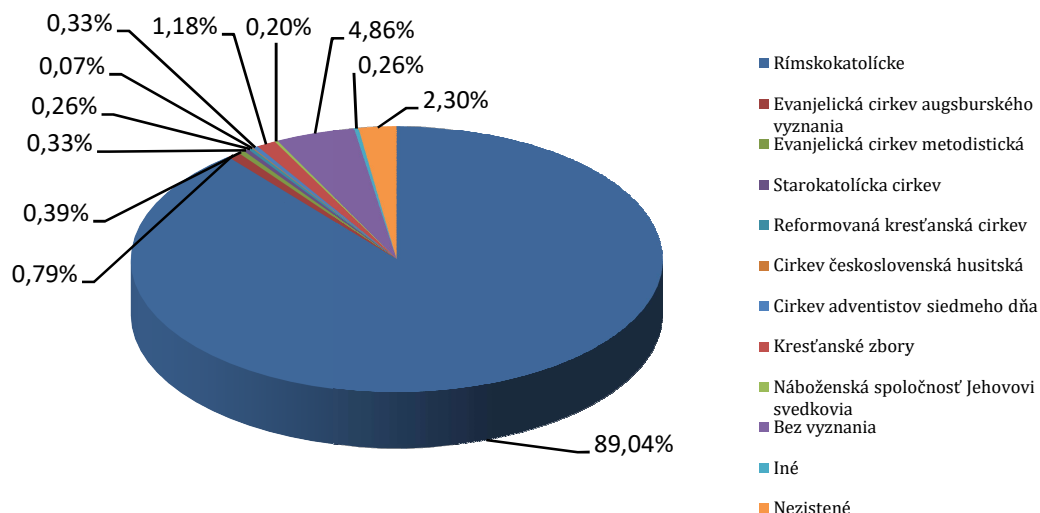

Prírodný prírastok obyvateľstva sa pohybuje stále v záporných číslach, to znamená, že ročne viac ľudí zomrie, ako sa narodí. Kým do roku 2011 sa jeho hodnota zvyšovala, po roku 2011 dochádza k poklesu hodnôt (a sú ešte väčšie ako v roku 2007). Celkový prírastok tak vylepšujú ľudia, ktorí sa do obce prisťahovali. Saldo migrácie je okrem rokov 2007 a 2014 kladné, v konečnom súčte za sledované obdobie vykazuje kladnú hodnotu, aj keď na krytie poklesu obyvateľstva vymieraním to nepostačuje. Obyvateľstvo sem prichádza hlavne z okolitých obcí, mesta Filákov, ako aj z rôznych miest Slovenska. Posilnenie trendu príchodu obyvateľstva bude nevyhnutné k zastaveniu vyľudnenia spôsobeného prírodným úbytkom obyvateľstva.

Náboženské zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 6: Náboženské zloženie obyvateľstva (2011)		
Náboženské vyznanie	počet	%
Rímskokatolícke	1357	89,04
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	12	0,79
Evanjelická cirkev metodistická	6	0,39
Starokatolícka cirkev	5	0,33
Reformovaná kresťanská cirkev	4	0,26
Cirkev československá husitská	1	0,07
Cirkev adventistov siedmeho dňa	5	0,33
Kresťanské zbory	18	1,18
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,20
Bez vyznania	74	4,86
Iné	4	0,26
Nezistené	35	2,3

Zdroj SODB 2011

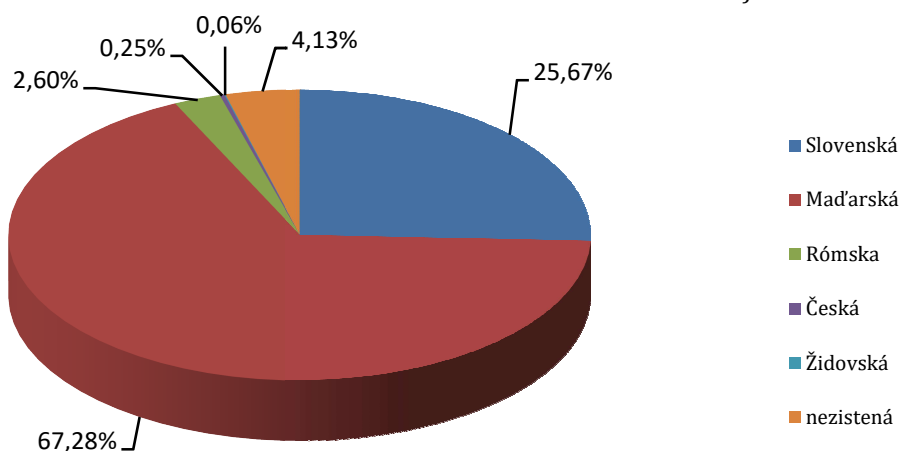

Náboženská štruktúra obyvateľstva je pomerne pestrá, drvivá väčšina obyvateľstva sa však hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Spolunažívanie náboženských skupín je úplne bezproblémové, v súlade s celospoločenským trendom. Náboženstvo nehrá významnú úlohu pri každodennom spoložití občanov.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 7: Národnostné zloženie obyvateľstva (2011)		
Národnosť	počet	%
Slovenská	404	25,67
Maďarská	1059	67,28
Rómska	41	2,60
Česká	4	0,25
Židovská	1	0,06
nezistená	65	4,13

Zdroj SODB 2011

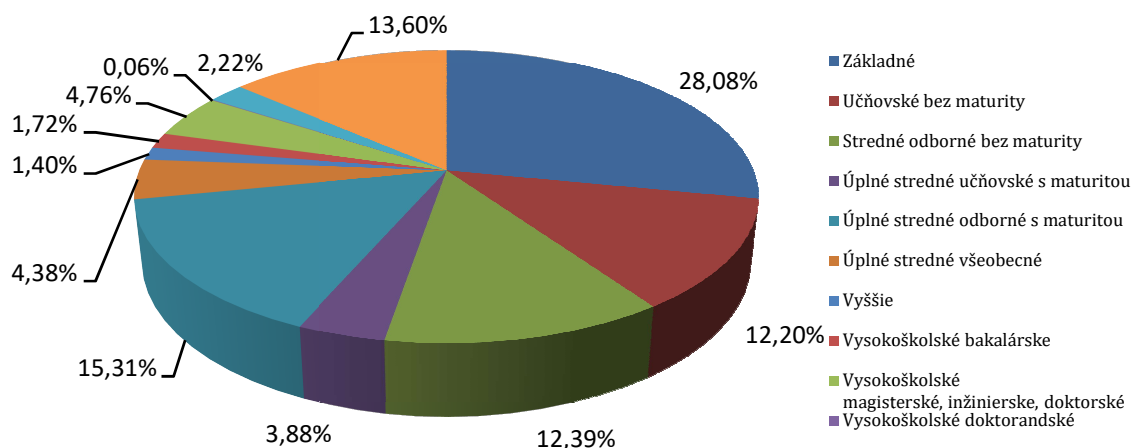
Obec Radzovce patrí medzi národnostne zmiešané obce, s prevahou obyvateľov maďarskej národnosti (nadpolovičná väčšina obyvateľstva). Spolužitie národnostných skupín je bezproblémové.

Podľa Atlasu rómskych komunít žije v obci 29,8% obyvateľov rómskej národnosti. Spolužitie s rómskou marginalizovanou komunitou je bezproblémové. MRK charakterizuje vysoká nezamestnanosť, zlá vzdelanostná štruktúra. Pre prácu s MRK fungovala v rokoch 2011 – 2015 v rámci národného projektu terénna sociálna práca: 3 pracovníci pomohli vyše 400 klientom. V roku 2015 ich činnosť prebralo komunitné centrum. V rokoch 2014 – 2015 fungovali v obci občianske hliadky, ktorej členmi boli aj zástupcovia MRK. Do času, kým oba národné projekty (terénna sociálna práca a občianske hliadky) nebudú znovu spustené, štyria pracovníci terénnej sociálnej práce a členovia občianskej hliadky pracujú prechodne ako dobrovoľníci.

Vzdelávanie, vzdelanosť

Tabuľka a graf č. 8: Vzdelanostná štruktúra		
Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania	počet	%
Základné	442	28,08
Učňovské bez maturity	192	12,20
Stredné odborné bez maturity	195	12,39
Úplné stredné učňovské s maturitou	61	3,88
Úplné stredné odborné s maturitou	241	15,31
Úplné stredné všeobecné	69	4,38
Vyššie odborné	22	1,40
Vysokoškolské bakalárske	27	1,72
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	75	4,76
Vysokoškolské doktorandské	1	0,06
Ostatní bez udania školského vzdelania	35	2,22
Ostatní bez školského vzdelania	214	13,60
Spolu	1574	100,00%

Zdroj SODB 2011

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce Radzovce je pod celoslovenským priemerom vzdelanostnej štruktúry, i keď v porovnaní s ostatnými obcami okolitého regiónu je situácia pomerne dobrá.

Ak neberieme do úvahy deti do 16 rokov, 28% obyvateľstva má iba základné vzdelanie, (priemer v Banskobystrickom kraji je 16,4%). Podiel obyvateľov s úplným stredoškolským vzdelaním dosahuje hodnotu 24,97%, čo je znova výrazne pod krajským priemerom – 52,7%. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí sa pohybuje okolo 6,54%, čo je opäť pod krajským priemerom 12,3%. Tento stav je spôsobený najmä poľnohospodárskym charakterom regiónu, ktorý si v minulosti nevyžadoval vysokú kvalifikáciu, obyvatelia s vyššou úrovňou vzdelania sa zväčša presťahovali za prácou do blízkeho mesta Filákovu.

Bývanie

Tabuľka č. 9: Počty domov podľa ich veku						
	pred rokom 1945	1946 - 1960	1961 - 1990	po roku 1991	nezistené	celkom
počet domov	127	152	249	24	74	626

Zdroj SODB 2011

Najviac domov bolo postavených v rokoch 1961 – 1990. Po roku 1991 výstavba rapídne poklesla, po roku 2006 boli v obci postavené len tri domy.

Obyvatelia bývajú prevažne v rodinných domoch, v obci sa nachádza aj 10 bytových domov s celkovým počtom okolo 60 bytov.

Obec má vo svojom vlastníctve vymerané pozemky na individuálnu bytovú výstavbu. Tieto boli ponúknuté verejnosti, vzhľadom na podmienky výstavby neboli o pozemky záujem. Obec preto plánuje na predmetných pozemkoch výstavbu nájomných bytov.

Existujúci bytový fond v obci postačuje, sú k dispozícii domy, resp. byty na predaj. Miesto výstavby nových domov, ľudia uprednostňujú kúpu a prerábanie starších domov.

A.1.6 TRH PRÁCE

Zamestnanosť

Tabuľka č. 10: Odvetvia hospodárstva, v ktorých pracujú obyvatelia obce		
Odvetvie ekonomickej činnosti	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	38	14
Lesníctvo a ťažba dreva	5	1
Dobývanie kovových rúd	1	0
Iná ťažba a dobývanie	8	4
Výroba potravín	15	6
Výroba nápojov	1	0
Výroba textilu	6	0
Výroba odevov	8	1
Výroba kože a kožených výrobkov	4	0

Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	13	10
Výroba papiera a papierových výrobkov	6	6
Výroba chemikálií a chemických produktov	8	4
Výroba výrobkov z gumy a plastu	5	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	7	3
Výroba a spracovanie kovov	5	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	38	9
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	10	1
Výroba elektrických zariadení	45	36
Výroba strojov a zariadení i. n.	11	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	11	4
Výroba nábytku	69	44
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	4	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	1
Zber, úprava a dodávka vody	2	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0
Výstavba budov	26	11
Inžinierske stavby	8	6
Špecializované stavebné práce	24	14
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	10	6
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	25	19
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	63	32
Pozemná doprava a doprava potrubím	25	19
Vodná doprava	1	0
Skladové a pomocné činnosti v doprave	8	5
Poštové služby a služby kuriérov	12	8
Ubytovanie	3	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	26	14
Nakladateľské činnosti	1	0
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	2
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	0
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	4	2
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	4	4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	0
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	4	3
Vedecký výskum a vývoj	1	0
Reklama a prieskum trhu	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	2	1
Prenájom a lízing	1	0
Sprostredkovanie práce	6	4
Bezpečnostné a pátracie služby	6	4
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	35	23
Vzdelávanie	40	30

Zdravotníctvo	12	9
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	2
Sociálna práca bez ubytovania	5	5
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	2	0
Činnosti herní a stávkových kancelárií	7	3
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	2	0
Činnosti členských organizácií	2	1
Ostatné osobné služby	3	3
Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu	1	0
Nezistené	62	26
Spolu (ekonomicky aktívne obyvateľstvo)	766	411

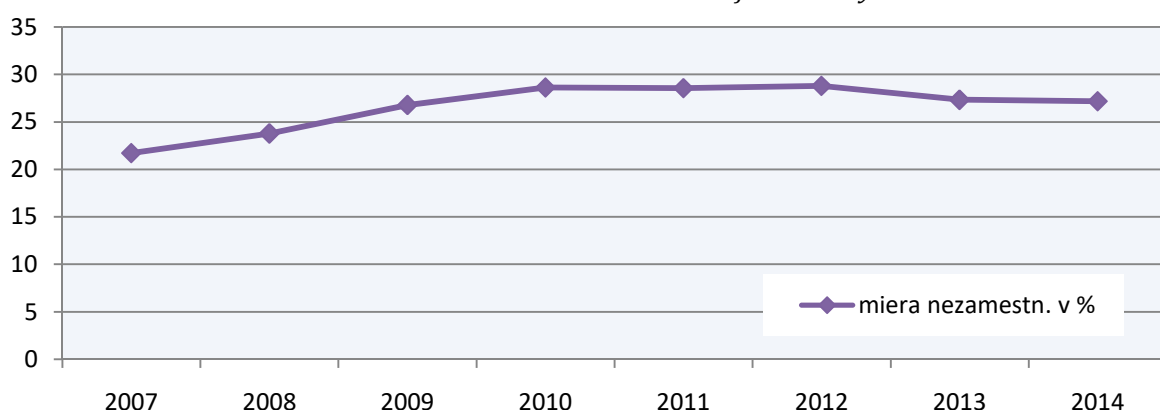
Zdroj SODB 2011

Vzhľadom na bezprostrednú blízkosť mesta Fil'akovo, takmer 54% obyvateľstva odchádza za prácou do mesta, resp. pracuje v zahraničí (5% obyvateľstva). Obyvatelia obce sú najčastejšie zamestnaní v nasledovných oblastiach: výroba nábytku, maloobchod, výroba elektrických zariadení, vzdelávanie, pestovanie plodín a chov zvierat, výroba kovových konštrukcií, verejná správa.

Nezamestnanosť

Tabuľka a graf č. 11: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2008 – 2014								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov	1584	1574	1573	1578	1574	1575	1573	1553
počet uchádzačov o zamestnanie	210	239	280	289	306	310	288	282
miera evidovanej nezamestnanosti obec	21,41	23,78	26,77	28,61	28,55	28,78	27,32	27,17
miera evidovanej nezamestnanosti okres Lučenec	17,53	17,96	23,29	23,20	24,28	25,59	21,56	20,08

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Miera nezamestnanosti v obci sa pohybuje okolo 27%, čo je podstatne viac ako v okrese Lučenec. Maximum dosiahla v roku 2012, odvtedy mierne poklesla.

Z celkového počtu nezamestnaných bolo začiatkom roku 2015 100 dlhodobo nezamestnaných.

Obec v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zapája nezamestnaných obyvateľov do menších obecných služieb – v roku 2014 bolo

zapojených 100 obyvateľov. V rámci nich sa starajú o úpravu verejných priestranstiev – kosba, čistenie, odhŕňanie snehu, práca so separovaným zberom, menšie stavebné úpravy, likvidácia TKO a pod. Dlhodobo nezamestnaní však majú slabé pracovné návyky. Cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci národného projektu (§52) pracuje 15 ľudí. V rámci §52a funguje sociálna služba so 4 pracovníkmi, ktorí poskytujú poradenstvo, pomoc odkázaným, výpomoc starším a pod. a traja pracovníci vykonávajú verejno-prospešné práce ako občianska hliadka.

A.1.7 EKONOMICKÝ ROZVOJ (EKONOMIKA)

Majetok obce

Majetok obce bol v roku 2015 vo výške 1 644 081,44 € a pozostával z nasledovných častí:

- budovy, haly, stavby	1 077 570,40 €,
- pozemky	523 845,03 €,
- stroje, prístroje a zariadenia	47 093,03 €,
- umelecké diela a zbierky	10 163,51 €,
- dopravné prostriedky	3 227,61 €,
- drobný hmotný majetok	2 181,84 €.

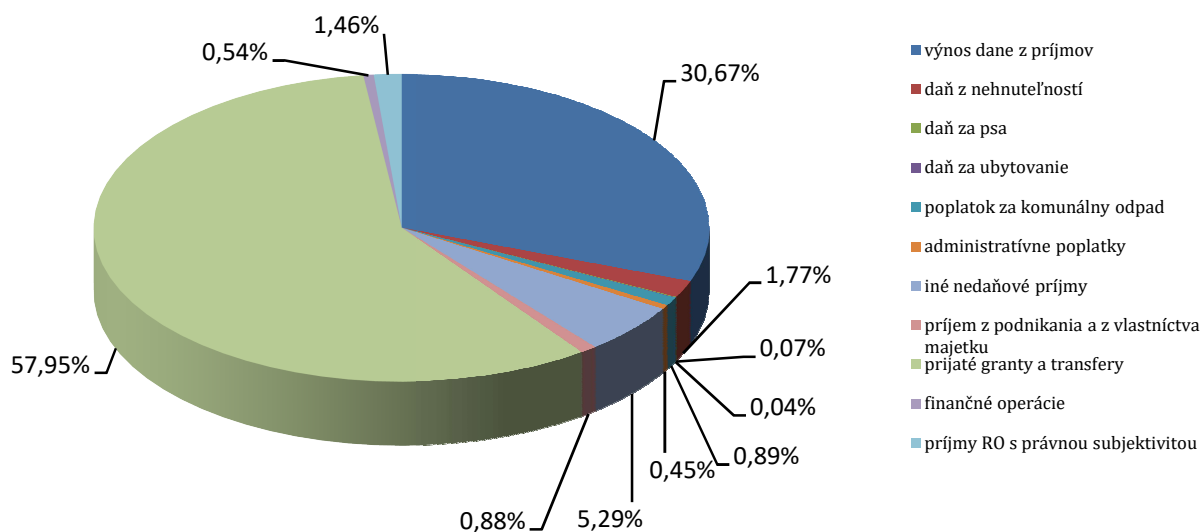
Obecný rozpočet

Celkové príjmy obce v roku 2014 dosiahli výšku 1 183 534,67 €, z toho bežné príjmy predstavovali 1 160 371,71 €, kapitálové príjmy 0, finančné príjmy 6273,97 € a príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou 16 888,99 €.

Skladba príjmov bola nasledovná:

Tabuľka a graf č. 12: Skladba príjmov obce v roku 2014		
príjem	výška (€)	%
výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	355 347,48	30,67
daň z nehnuteľností (pozemky, stavby, byty)	20 505,20	1,77
daň za psa	796	0,07
daň za ubytovanie	438,90	0,04
poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad	10 253,19	0,89
administratívne poplatky a iné poplatky a platby	5 158,94	0,45
iné nedaňové príjmy (predaj výrobkov, tovarov a služieb, cintorínske poplatky, príspevky z recyklačného fondu a pod.)	61 342,47	5,29
príjem z podnikania a z vlastníctva majetku	10 190,59	0,88
prijaté granty a transfery	671 338,94	57,95
finančné operácie	6 273,97	0,54
príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou	16 888,99	1,46

Zdroj: obecný úrad

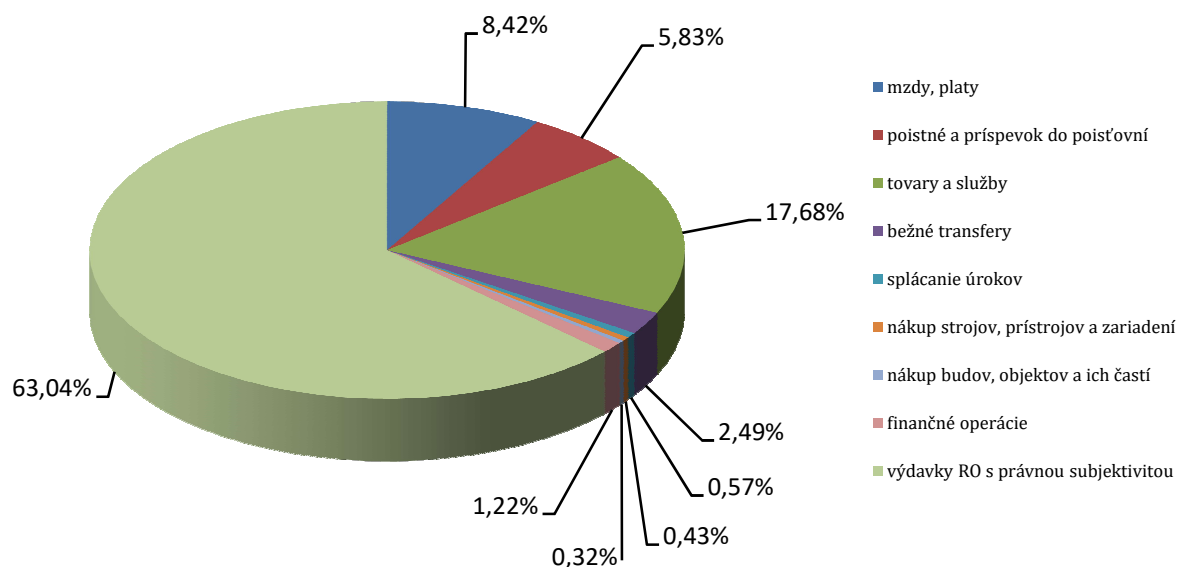

Celkové výdavky obce v roku 2014 dosiahli výšku 1 173 194,32 € v členení: bežné výdavky 410 545,31 €, kapitálové výdavky 87 466,72 €, výdavky z finančných operácií 142 877,80 €, výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou 739 614,49 €.

Skladba výdavkov bola nasledovná:

Tabuľka a graf č. 13: Skladba výdavkov obce v roku 2014		
príjem	výška (€)	%
mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	98 801,73	8,42
poistné a príspevok do poisťovní	68 365,10	5,83
tovary a služby	207 478,03	17,68
bežné transfery	29 196,38	2,49
splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami	6 704,07	0,57
nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení	4 999,20	0,43
nákup budov, objektov a ich častí	37 475,52	0,32
finančné operácie	142 877,80	1,22
výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou	739 614,49	63,04

Zdroj: obecný úrad

Obec hospodárila v roku 2014 s prebytkom 192,57 €.

Okrem toho obec podniká na základe 2 živnostenských oprávnení. Predmetom podnikania je maloobchodná činnosť a veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných živností, predaj na priamu konzumáciu nealkoholických nápojov a tepelne rýchlo upravených jedál, sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľných živností.

Malé a stredné podnikanie, samostatne hospodáriaci roľníci

V obci pôsobí, resp. je registrovaných celkom 64 ekonomických subjektov s nasledovným zložením:

- 34 subjektov podnikateľ – fyzická osoba – zapísaná v Živnostenskom registri SR,
- 12 subjektov spoločnosť s ručením obmedzeným,
- 4 subjekty združenie (zväz, spolok, klub ai.),
- 3 subjekty akciová spoločnosť,
- 2 subjekty podnikateľ- fyzická osoba –zapísaná v Obchodnom registri SR podnikajúca súčasne ako osoba so slobodným povoláním,
- 2 subjekty rozpočtová organizácia,
- 1 subjekt obec (obecný úrad),
- 1 subjekt organizačná jednotka združenia,
- 1 subjekt podnikateľ – fyzická osoba – zapísaná v Živnostenskom registri SR podnikajúca súčasne ako samostatne hospodáriaci roľník,
- 1 subjekt samostatne hospodáriaci roľník,
- 1 subjekt slobodné povolanie – fyzická osoba podnikajúca na základe iného ako živnostenského zákona,
- 1 subjekt štátny podnik,
- 1 subjekt záujmové združenie právnických osôb.

Primárny sektor

V oblasti poľnohospodárstva pôsobia v obci dva subjekty (z toho 1 samostatne hospodáriaci roľník) a v oblasti lesníctva tiež dva subjekty – jeden štátny podnik a jedna firma so zahraničnou účasťou, ktorá sa venuje ťažbe dreva.

Sekundárny sektor

Sekundárny sektor je v obci zastúpený 5 firmami v oblasti výroby obytných budov, výroby ostatných kovových výrobkov, stavebnostolárskej výroby a výroby chleba.

Terciálny sektor

Terciálna sféra je v najväčšej miere zastúpená firmami v obchodnej činnosti (18 subjektov), rôznymi združeniami (6 subjektov), službami v oblasti stravovania (5 subjektov), prenájmu a lízingu (3 subjekty), ďalších služieb, ako napr. kaderníctvo, elektroinštalačné práce, finančné služby, stavebné a stolárske práce (po dva subjekty) a inými službami (11 subjektov).

Kvartérny sektor

je v obci zastúpený základnou školou s materskou školou a zdravotným strediskom.

Najväčším zamestnávateľom v obci je obecny úrad kde pracuje nastalo 13 zamestnancov a cez projekt Komunitné centrum ďalších 13. Pod obec patrí aj základná škola s 27 zamestnancami.

A.1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Školstvo, vzdelávanie

Vzdelávanie v obci zabezpečuje základná škola (1.-9. ročník) s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Okrem žiakov z Radzoviec navštevujú školu aj žiaci zo Šiatorskej Bukovinky, z Čakanoviec, Biskupíc a Beliny.

V školskom roku 2015-2016 navštevovalo školu 240 žiakov, materskú školu 41 detí a školský klub detí 43 žiakov. Počet žiakov však za posledných desať rokov klesol o jednu tretinu, čo je zapríčinené nepriaznivým demografickým vývojom.

Škola vznikla v roku 1959. Školský objekt pozostáva z hlavnej budovy ZŠ, vedľajšej budovy ZŠ, kde sú zriadené špeciálne triedy, budovy materskej školy, budovy školskej jedálne a telocvične. Do areálu školy patrí školské ihrisko, tenisové ihrisko a školská záhrada. V školskom roku 2009/2010 prebehla rekonštrukcia základnej školy (budova školy, školská jedáleň, telocvičňa) financovaná v rámci Regionálneho operačného programu 2007-2013.

Na škole prebieha štátny vzdelávací program ISCED 1 a ISCED 2. Popritom základnom výchovno-vzdelávacom procese sa škola stará o deti vyžadujúce špeciálne podmienky vzdelávania (špeciálne triedy), ako aj o individuálne začlenených žiakov (individuálny výchovno-vzdelávací program). Škola je dobre vybavená didaktickou a výpočtovou technikou. Škole však chýbajú kvalifikovaní odborníci na vyučovanie predmetov, ako aj na špeciálne školstvo.

V škole je zriadená knižnica a mimo školského vyučovania sa môžu deti zapojiť do bohatej krúžkovej činnosti: AGNUS DEI, Angličtina pre začiatníkov, Dramatický krúžok, Literárna dielňa, Ľudový tanec, Lukostrelecký krúžok, Matematický krúžok, Mažoretky, Mladý vedec, Ochrancovia prírody, Spektrum, Spievaj že si, spievaj, Svet kníh, Športový krúžok, Turistický krúžok, Všestranné záujmy, Vševedko, Výtvarný krúžok, Zábavná matematika.

V materskej škole prebieha vzdelávací program ISCED 0 a materská škola je zapojená do Program celoživotného vzdelávania Comenius (2013 – 2015). Budova materskej školy sa nachádza v bývalej kúrii. Jej stav je dobrý – z vlastných zdrojov obec v roku 2011-2013 budovu zrekonštruovala (výmena okien, vnútorných zariadení, podláh, plynofikácia a pod.)

Stredoškolské vzdelanie získavajú študenti v blízkych mestách Fil'akovo a Lučenec.

Sociálna a zdravotná starostlivosť

V obci sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom pracuje všeobecný lekár a stomatológ. Tak isto v funguje v obci aj lekárneň.

V rámci sociálnej starostlivosti obec poskytuje rozvoz obedov pre starších a odkázaných obyvateľov. V obci funguje sociálna služba so 4 pracovníkmi, ktorí poskytujú poradenstvo, pomoc odkázaným, výpomoc starším a pod. a tak isto aj zdravotnícka služba, ktorí vykonávajú prácu v teréne.

Ostatné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti sú obyvateľom dostupné v meste Fil'akovo, prípadne meste Lučenec.

Služby

V obci sú dostupné nasledovné služby:

- 8obchodov s potravinami, príp. bežným drogistickým tovarom,
- predajňa s textilným tovarom, ZOO centrum (predajňa pre zvieratká), predajňa kvetov, predajňa plynu, predajňa elektro, novinový stánok, predajňa poľovníckych potrieb,
- 1 reštaurácia, 1 cukráreň, 2 pohostinstvá,
- kaderníctvo,
- pohrebníctvo,
- pošta s poštovou bankou
- požiarna zbrojnica,
- dom smútku s cintorínom a zvoničkou

Ostatné služby pre občanov sú dostupné v meste Fil'akovo (7 km) a v okresnom meste Lučenec, ktorý je vzdialený 22 km.

Kultúra

O organizáciu kultúry v obci sa stará Miestne kultúrne stredisko (MKS). MKS riadi a organizuje činnosť dvoch súborov: folklórny súbor Nógrád (20 členov) a ženský spevokol Jázmin (8 členov). Tieto súbory reprezentujú obec na rôznych podujatiach doma aj v zahraničí.

Kultúrny život v obci sa sústreďuje v miestnom kultúrnom dome, kde sa organizujú takmer všetky kultúrno-spoločenské podujatia, ako Fašiangové ľudové zvyky na dedine, ženská zábava, stávanie mája, Deň detí, oslavy jubilantov, vystúpenia tanečných súborov, divadiel, hudobných kapiel, prednášky, rôzne predajné akcie a pod. Priestory kultúrneho domu sú poskytované aj na akcie iných organizácií, ako Csemadok, základná škola, dobrovoľný hasičský zbor, OŠK a pod.

Najvýznamnejšími podujatiami v obci sú:

- Poipel'ský festival – bolo uskutočnených 12 ročníkov. Organizačne sa festival strieda s obcou Veľká nad Ipľom. Festival má regionálny charakter, vystupujú na ňom väčšinou mieste folklórne súbory;
- Medzinárodný folklórny festival – organizuje sa od roku 2007, popri domácich súboroch sa ho zúčastnili folklórne súbory z celého sveta (Maďarsko, Poľsko, Nemecko, Španielsko, Portugalsko, Rumunsko, Srbsko, Cyprus, Gruzínsko, Rusko (Čukotka), Cookove ostrovy a pod.;
- Gulášový festival – 12 ročníkov, organizuje sa paralelne s Poipel'ským festivalom.

V obci je zriadená obecná knižnica, ktorá sa nachádza v kultúrnom dome. Je v nej verejný prístupový bod na internet.

Pre seniorov slúži Klub dôchodcov, ktorý sídli v samostatnej budove. Dôchodcovia tu majú priestory na schôdzkovú činnosť, menšie podujatia a nachádza sa tu aj výstavná miestnosť, v ktorej sa organizujú príležitostné výstavy (vlastné práce, historické veci). Dôchodcovia sa aktívne zúčastňujú na živote v obci – obec pre nich organizuje oslavy jubilantov, mesiac úcty voči starším. Dôchodcovia majú svoj spevácky zbor, ktorý pravidelne vystupuje na obecných podujatiach.

Obec aktívne spolupracuje s miestnou rímsko-katolíckou farnosťou: obec prispela na rekonštrukciu veže kostola, organu, vnútorného ozvučenia a osvetlenia, vonkajšieho oplotenia a vstupnej brány.

V obci funguje niekoľko záujmových a občianskych združení: Dobrovoľný hasičský zbor, Miestna organizácia Csemadok, Miestna organizácia Jednoty dôchodcov, miestne poľovnícke združenie, Obecný športový klub, klub dôchodcov, občianske združenie pri MŠ a ZŠ, Folklórny súbor Nógrád, ženský spevácky súbor Jázmin, ženský spevokol pri Klube dôchodcov a pod.

Dobrovoľný hasičský zbor má 63 členov a vlastné priestory v centre obce. Zbor popri plnení svojich úloh pomáha obci pri mimoriadnych udalostiach, či pri organizovaní rôznych podujatí.

Šport

V obci funguje Obecný športový klub OŠK Radzovce, v ktorom dominuje futbal. Futbalisti v ročníku 2011/2012 boli majstrom i. triedy dospelých. V ročníku 2015/2016 hrajú V. ligu.

Futbalisti majú k dispozícii futbalové ihrisko, chýba však doplnkové vybavenie – budovy, šatne, zavlažovací systém. Okrem vybudovaného futbalového ihriska je v obci športovanie k dispozícii telocvičňa ZŠ, tenisový kurt, 1 detské ihrisko (je vytvorený priestor pre ďalšie). Okrem toho v obci funguje stolný tenis, aerobic, KangooJumpaerobic, turistika a pod. Obyvateľom chýba posilňovňa.

Inštitúcie a organizácie

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne veci. Obecný úrad na základe prechodu kompetencií zo štátnej správy vykonáva časť matričných úkonov, ďalej správu na úsekoch ochrany životného prostredia, stavebného konania, pozemných komunikácií a školstva.

Obecný úrad má 8 zamestnancov (starosta, matrikárka a ekonómka v jednej osobe, 2 administratívne pracovníčky, 2 zamestnanci na obsluhu technických strojov a zariadení, 1 koordinátor verejno-prospešných prác, 1 správca cintorína a športového areálu). V rámci vedľajšej hospodárskej činnosti zamestnáva 2,5 pracovníka v obecnej cukrárni. Obec je zriaďovateľom Miestneho kultúrneho strediska a Základnej školy s materskou školou.

Obecné zastupiteľstvo má 9 členov a pri obecnom zastupiteľstve pracujú 4 komisie, ktorých členmi sú aj neposlanci: komisia ekonomiky, rozvoja a životného prostredia, komisia vzdelávania, sociálnych vecí a kultúry, komisia športu, turistiky a mládeže a komisia verejného poriadku.

Obec je členom nasledovných organizácií a združení:

- Združenia miest a obcí Slovenska,
- Združenia miest a obcí Novohradu,
- Mikroregión Obručná,
- Euroregion Neogradensis,
- Občianske združenie Partnerstvo Južného Novohradu, ktoré v roku 2015 aktívne pripravuje Stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) prístupom LEADER,
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpol'anie,
- Združenie právnických osôb Geopark Novohrad-Nógrád, ktoré od roku 2008 menežuje UNESCO Novohrad-Nógrádgeopark (člen Európskej aj Globálnej siete geoparkov UNESCO).

Cezhraničná spolupráca

Obec má podpísané dohody o spolupráci s nasledovnými obcami: Karancslapujtő (Maďarsko) od roku 2006, Varsány (Maďarsko) od roku 2009 a Sedziejowice (Poľsko) od roku 2014. V rámci medzinárodnej spolupráce sa uskutočňujú spoločné aktivity výmeny skúseností, kultúrno-spoločenské a športové podujatia, spoločné projekty.

V roku 2014 sa obec zapojila do dvoch medzinárodných projektov v rámci programu EACEA Europe for citizens.

Projekt s názvom „Sme doma v Európe“, ktorý realizovala obec Radzovce, umožnil stretnutie 1600 občanov z obcí Varsány a z okolitých obcí (Maďarsko), Cluj-Napoca a z okolitých obcí (Rumunsko), Seč (Česká republika), Sedziejowice (Poľsko), Odorhei Secuiesc (Rumunsko) a z obce Radzovce a z okolitých obcí (Slovensko). Podujatie s charakterom festivalu sa niesol v znamení výmeny skúseností, prednášok, exkurzií do blízkeho okolia, či gastronómie.

Druhý projekt za účasti 780 obyvateľov z obcí Radzovce (SR), Homoród-Karácsonyfalva, Székelyudvarhely a Kolozs (Rumunsko), Sedziejowice a Otmuchov (Poľsko), Palics (Srbsko), Varsány (Maďarsko) sa realizoval v maďarských obciach Varsány, Drégelypalánk, Berkenye, Nagykeresztúr.

Ochrana a bezpečnosť

V obci nie je zriadená obecná polícia a nemá tu zastúpenie ani štátna polícia. Na zabezpečenie poriadku v obci sa v rokoch 2014 - 2015 realizoval projekt Zriadenie

poriadku a pokoja občianskymi hliadkami v obci Radzovce, v rámci ktorého boli vytvorené 4 pracovné miesta (z toho tri z radov MRK).

Verejné osvetlenie je v zlom technickom stave.

Obec má spracovaný protipovodňový plán.

A.1.9 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka č. 14: Prehľad vybavenosti technickou infraštruktúrou	
Technická infraštruktúra	Radzovce
miestne komunikácie	15,2 km
chodníky	0,6 km
železničná sieť	áno
železničná zastávka	nie
plyn	áno
kanalizácia	áno
ČOV	nie
domové ČOV	čiastočne
vodovod	nie
vodný zdroj	studne
zber TKO	
klasický	áno
separovaný	áno
spôsob vykurovania	plyn, tuhé palivo
vedenie elektrickej energie	
vzdušné	áno
káblové	nie
autobusové spojenie	áno
autobusová zastávka (počet)	6
telefónny rozvod	áno
signál mobilných operátorov	áno
miestny rozhlas	áno
káblová TV	áno
internet	áno

Zdroj: obecný úrad

Doprava

V pohľadu širšieho územia prechádza cez obec dopravný koridor (cesta a železnica) v ose Lučenec - Fil'akovo – Salgótarján (HU), ktorý má význam pre ekonomický rozvoj prihraničného územia a rozvoj cezhraničných vzťahov.

Cestná doprava

Obcou prechádza cesta I. triedy I/71 Lučenec – Fil'akovo – Šiatorská Bukovinka – hranica s Maďarskou republikou, ktorá je hlavným regionálnym dopravným ťahom do Maďarska.

Okrem hlavnej cesty pod obec spadajú cesty III. triedy:

- cesta III. triedy Radzovce – Čakanovce - Rátka, Fil'akovo,
- cesta III. triedy Radzovce - Obručná.

Celková dĺžka miestnych komunikácií činí 15,2 km, z toho bezprašné 11,4 km. Stav miestnych komunikácií je nevyhovujúci, hlavne cesta III. triedy do osady Obručná si vyžaduje kompletnú rekonštrukciu aj vzhľadom k tomu, že do Obručnej premáva pravidelná autobusová doprava a v lesoch prebieha intenzívna ťažba dreva.

Dĺžka miestnych chodníkov je 0,6 km, čo je nepostačujúce aj vzhľadom k tomu, že obcou prechádza frekventovaná cesta I. triedy I/71. Vzhľadom na preradenie bývalej cesty II. triedy do kategórie I. triedy, obec nedokáže riešiť budovanie chodníkov, či prechodov pre chodcov.

Keďže obec leží v blízkosti mesta Fil'akovo a v dostupnej vzdialenosti od mesta Lučenec, dopravné spojenie s obidvomi mestami je vyhovujúce. V obci je 6 autobusových zastávok, postupne je potrebné rekonštruovať autobusové čakárne (niektoré už zrekonštruované boli).

V obci chýbajú cyklochodníky (cykloturistické trasy), ktoré by boli využiteľné nielen v cestovnom ruchu, ale zlepšili by aj mobilitu obyvateľstva v cestovaní za prácou.

Železničná doprava

Obcou prechádza železničná trať smerom do Maďarska (na trati Bratislava / Banská Bystrica – Zvolen – Fil'akovo – Hatvan). Osobná železničná doprava z Fil'akova cez Šiatorskú Bukovinku do Maďarska bola zrušená v roku 2013, jej obnovenie by zlepšilo dochádzanie obyvateľov za prácou, či vzdelaním. Správca trate Železnice SR sa o ochranné pásmo železnice, ktorá vedie cez obec, nestará. Najbližšia železničná zastávka je v meste Fil'akovo (7 km), resp. v Somoskőújfalu (HU, 7,5 km).

Iné možnosti dopravy

Najbližšia taxislužba je vo Fil'akove.

Základná environmentálna infraštruktúra

Plyn

Obec je plynofikovaná, zásobovanie zemným plynom je z distribučného plynovodu Boľkovce - Fil'akovo DN 150, PN 6,4 MPa, VTL plynovodu DN 80 PN 6,4 MPa v smere do Radzoviec.

Pitná voda

Hlavným zdrojom pitnej vody pre obec sú studne, aj keď je po obec vybudovaný skupinový vodovod Málinec, vetva Fil'akovo – Radzovce. Ten je zatiaľ bez prípojok na odberné miesta. Voda v studniach je prevažne nevyhovujúcej kvality.

Kanalizácia a ČOV

Obec nemá kanalizáciu, ani čistiareň odpadových vôd. Projektová dokumentácia kanalizácie je pripravená, stavebné povolenie schválené. Pri realizácii musí obec postupovať spoločne so susednou obcou Čakanovce (vzhľadom na veľkosť aglomerácie a možnosti čerpania podpory z externých zdrojov).

Pri domoch (aj obecných budovách) sú žumpy. Za posledné roky bolo pri rodinných domoch vybudovaných niekoľko domových čistiární odpadových vôd.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania obcí je lokálny – tuhé palivo, zemný plyn a sčasti aj elektrickou energiou.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci zavedený v zmysle Všeobecného záväzného nariadenia č. 5/2013. Obec ponúka 110 l kukanádoby – pre obyvateľov bolo vydaných 444 kusov. Odvoz odpadu zabezpečuje firma Brantner Gemer s.r.o. v dvojtyždňových intervaloch a dvakrát ročne zber veľkoobjemového odpadu. Pomedzi dvojtyždňové intervaly zberu TKO obec zabezpečuje odvoz TKO vlastným zberovým vozidlom na skládku TKO Čurgov.

Obec nemá vlastné kompostovisko. Do budúca sa plánuje zapojenie obce v rámci realizácie regionálnej kompostárne vo Fil'akove.

Obec nemá zriadený zberný dvor, ani ho neplánuje vybudovať. V spolupráci s firmou Brantner Gemer s.r.o. obec zabezpečuje zber a odvoz 5 druhov separovaných zložiek, na ktoré sa využívajú skladovacie priestory obce. Separuje sa: sklo, papier, plasty, kovy, oleje, BRO, elektroodpad, veľkoobjemový odpad.

Tabuľka č. 15: Množstvo odpadov (kg) za rok					
Druh odpadu / rok	2008	2009	2010	2011	2012
Zmesový komunálny odpad	294590	276510	270920	294200	287540
Drobný stavebný odpad	0	0	0	0	0
Množstvo ZKO na 1 obyvateľa	187,2 kg	175,8	171,7 kg	186,9	182,6
Vyseparovaný odpad spolu	23050	23600	18660	22810	23900
z toho papier	11450	10500	1240	3780	5920
z toho plasty	4900	5200	7210	7930	8970
z toho kovy	0	0	0	20	10
z toho sklo	6700	7900	10210	11080	9000
z toho BRO	0	0	0	0	0
Množstvo vyseparovaného odpadu na 1 obyvateľa	14,64	15,00	11,83	14,49	15,17

Zdroj: Obecný úrad

Životné prostredie

Stav životného prostredia v obci je pozitívny, je však limitovaný nevybudovaným vodovodom, kanalizáciou a ČOV a hlavným cestným ťahom do Maďarska.

V obci sú pravidelne udržiavané verejné priestranstvá (cintorín, kultúrno-spoločenský priestor Cselédudvar, obecný dvor pri OcÚ, park pred MŠ a pod.). Starostlivosť o verejnú zeleň a o cintorín zabezpečuje obec hlavne v rámci menších obecných služieb. V parku pre MŠ rastú staré stromy, priestor nie je oddelený vhodnou zeleňou od hlavného ťahu obcou, tým pádom nie je veľmi využívaný (deti využívajú na hranie priestor za budovou MŠ).

Životné prostredie v obci zaťažuje cesta I. triedy I/71, ktorá obec pretína. Cesta je zdrojom emisií z cestnej dopravy a sú prekračované prípustné hodnoty hladín hluku a otrasov. Zvyšujúca sa doprava ohrozuje zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Tieto problémy by mohli byť v budúcnosti vyriešené vybudovaním cesty, ktorá povedie mimo zastavaného územia obce, prípadne by bolo možné aj odklonenie kamiónovej dopravy smerom na Šahy. V územných plánoch VÚC Banskobystrického kraja a jednotlivých obcí je navrhnutá rekonštrukciu predmetnej cesty I/71 s obchvatmi sídiel Radzovce a Biskupice.

Informačná spoločnosť a telekomunikácie

V obci je dostupná pevná telefónna sieť, všetky mobilné telefónne siete, ako aj káblová televízia. Tak isto je dostupný širokopásmový internet, ktorý poskytuje viacero firiem.

Verejný prístup k internetu sa v obci nachádza v knižnici. V škole je počítačová miestnosť, kde je internet dostupný počas vyučovacieho procesu.

Obec má zriadenú webovú stránku <http://www.radzovce.ocu.sk/>, miestna základná škola má svoje webové sídlo na www.zsradzovce.edupage.org.

A.1.10 CESTOVNÝ RUCH

Podľa ÚPNVÚC sú Radzovce sídelným strediskom rekreácie a turizmu, II.-podhorského funkčného typu regionálneho významu.

Cestovný ruch je v obci a celom mikroregióne len slabo rozvinutý, aj keď danosti regiónu, prírodné prostredie, tradície a kultúra dávajú dobré predpoklady pre rozvoj najmä vidieckeho turizmu, pešej turistiky aj cykloturistiky. Obec leží na území Novohrad – Nógrádgeoparku, člena Globálnej a Európskej siete geoparkov UNESCO, ktorý prezentuje prírodné, geologické a kultúrno-historické hodnoty tohto územia na celom svete. Výhodou obce je blízkosť hranice s Maďarskom a cesta č. I/71 smerujúca do Maďarska.

Z hľadiska vybavenosti pre cestovný ruch sa v obci nachádza rekreačné stredisko Obručná (6 km od hlavného ťahu), 1 reštaurácia, 1 cukráreň pri hlavnom cestnom ťahu.

Rekreačné stredisko La Perla Obručná prešlo v roku 2000 rozsiahlou rekonštrukciou a poskytuje kapacitu pre 56 osôb. Je vybavená vlastnou kuchyňou s jedálňou, 2 vírivkami, saunou, fitness centrom. Súčasťou areálu penziónu je bazén s ohrevom vody, 2 tenisové kurty, grilovací rošt s posedením.

Katastrom obce prechádzajú nasledovné značkové turistické trasy:

- červená značka: Karanč – Šiatorská Bukovinka – Obručná – Monosa, sedlo - Pohanský hrad;
- žltá značka: Belina – Belinské skaly – Monosa – Monosa, sedlo – Šurice.

Významná archeologická lokalita, súčasť Novohrad – Nógrádgeoparku, ktorá by mohla prilákať turistov, zatiaľ nie je sprístupnená. Archeologická lokalita v Radzovciach bola preskúmaná v 30tych rokoch 20. storočia (nálezisko preskúmal Vojtech Budinský-Krička), neskôr v rokoch 1969-74 pokračoval Václav Furmánek z ústavu SAV. Bolo odkryté žiarové pohrebisko z obdobia popolnicových polí s 1334 hrobmi. V roku 1978 sa našli bronzové predmety, pre ktoré preskúmali 1100 m² plochy a objavili stopy pravekej osady z doby bronzovej - pilinskej a kyjatickej kultúry. Je to

významné nálezisko množstva keramiky a bronzových predmetov, odlievacích kadlúb s dôkazmi kovolejárstva a spracovania bronzu. Keďže lokalita je na Slovensku ako aj v Európe dobre známa, je spracovaný projekt archeologického skanzenu. Pamiatkové stvárnenie archeologického náleziska bude tvorené tromi objektmi: pylón, sídliskový objekt a rekonštrukcia žiarového hrobu.

Ďalšia turisticky zaujímavá lokalita je Monosa - mohutný troskový kužeľ s nadmorskou výškou 584 m viditeľný zo širokého okolia, z ktorého kedysi vytiekol 4 km dlhý lávový prúd smerom na severozápad. Na západnom okraji lávového prúdu sa nachádzajú zvetralé bralá, ktoré poskytujú krásnu vyhlídku do doliny Monosa a osadu Obručná, v diaľke na zručaninu hradu Šomoška a Salgó (Maďarsko). Na lokalitu vedie odbočka zo značkovanej trasy (červená turistická značka), je ale potrebné ju sprístupniť.

Doplňkové služby cestovného ruchu, komplexný marketing obce, ako aj propagácia každoročných podujatí nie je na dostatočnej úrovni.

A.2 Analýza východiskovej situácie obce

Obec Radzovce leží 7 km južne od mesta Filákov a 6 km od hranice s Maďarskou republikou. Mimo zastavané územie ju charakterizuje neznečistené životné prostredie, významné prírodné, geologické a kultúrno-historické hodnoty, dobré podmienky pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.

Výhodná poloha obce je limitovaná cestou I. triedy I/71, ktorá je hlavným ťahom do Maďarska. Zvyšujúca sa doprava predstavuje záťaž pre obec, ktorá je spojená so zvýšeným hlukom, prašnosťou, otrasmami a ohrozením bezpečnosti a zdravia miestnych obyvateľov. Obec nemôže samostatne (bez správcu komunikácie) riešiť ani budovanie chodníkov popri ceste, či prechody pre chodcov. Ďalším vážnym limitom pre obec je zrušenie osobnej železničnej dopravy (v oboch smeroch – do Filákov a do Maďarska), čo výrazne sťažuje podmienky obyvateľov pri cestovaní za prácou, vzdelaním, službami.

V obci žije okolo 1550 obyvateľov prevažne maďarskej národnosti (67%), podľa Atlasu rómskych komunít patrí tretina obyvateľstva k marginalizovanej rómskej komunite. Spolunažívanie všetkých menšín je bezproblémové. Prirodzený prírastok obyvateľstva sa pohybuje v záporných číslach. Počet prisťahovaných prevažuje počet vystávaných, aj keď na krytie poklesu obyvateľstva vymieraním to nepostačuje.

Miera nezamestnanosti sa pohybuje okolo 27%, čo je spôsobené jednak nepriaznivou demografickou štruktúrou, ako aj nízkou vzdelanosťou úrovňou nezamestnaných. V obci pôsobí vyše 60 ekonomických subjektov, prevažne živnostníkov poskytujúcich rôzne služby. Najväčším zamestnávateľom je obec vrátane základnej školy a materskej školy.

V obci je zabehnutý systém terénnej sociálnej práce, ktorá sa v minulých rokoch organizovala v rámci národných projektov. V obci funguje sociálna služba, ktorá poskytuje poradenstvo, pomoc odkázaným, výpomoc starším a v obci funguje aj občianska hliadka.

Základná škola s materskou školou poskytujú kvalitné predškolské a základné vzdelanie nielen pre deti z obce, ale aj zo susedných dedín. Škola poskytuje aj kvalitné mimoškolské aktivity, vo vzdelávacom procese sa orientuje na projekty špeciálneho školstva spojené s integráciou MRK. Obec na vlastné náklady zorganizovala niekoľko

programov ďalšieho vzdelávania, čím zlepšila možnosti uplatnenia nezamestnaných na trhu práce.

Centrom kultúrneho života v obci je kultúrny dom a priláhlé verejné priestranstvá, kde sa konajú všetky kultúrno-spoločenské aktivity (niektoré pravidelne organizované podujatia nadobudli regionálny až medzinárodný charakter). Kultúrny dom poskytuje priestory pre knižnicu aj pre miestne záujmové združenia. Aktívni dôchodcovia sa stretávajú v miestnom klube dôchodcov, kde sa nachádza aj výstavná miestnosť obce. Športový život sa sústreďuje okolo futbalového ihriska, na športovanie sa využíva aj školská telocvičňa, tenisový kurt, detské ihrisko. Obec má aktívnu spoluprácu s 2 maďarskými a 1 poľskou obcou.

Obec je nedostatočne vybavená základnou infraštruktúrou - plyn je zavedený, kanalizácia, vodovod ani čistiareň odpadových vôd nie sú vybudované. Miestne komunikácie sú v zlom technickom stave. Nakladanie s odpadom, ako aj jeho separácia, sú zavedené. Je dostupný signál všetkých mobilných operátorov, káblová televízia, aj širokopásmový internet.

Obec má veľký potenciál pre cestovný ruch – popri prírodných a geologických hodnotách Cerovej vrchoviny má veľký význam archeologická lokalita (osada ľudu popolnicových polí), ktorej sprístupnením by sa obec zviditeľnila a dokázala naštartovať vidiecky cestovný ruch. V osade Obručná sa nachádza rekreačné stredisko poskytujúce rôzne služby.

A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie analyzuje predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Radzovce na roky 2007 – 2013 vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov.

Tabuľka č. 16: Ex-post hodnotenie predchádzajúceho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Radzovce na roky 2007 - 2013					
<i>Opatrenie</i>	<i>Aktivita, projekt</i>	<i>Termín</i>	<i>Rozpočet (€)</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Hodnotenie</i>
1.1	Novohradský Geopark – celková realizácia	do 2013	20-30 mil. Sk	vlastné	spoločné projekty so Z.p.o. Geopark Novohrad - Nógrád
1.1	Turistické informácie	2015			spoločne s RRA Lučenec
1.3	Majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov	do 2013	2-3 mil. Sk	vlastné	zrealizované čiastočne
1.3	Príprava pozemkov pre vstup investorov – infraštruktúrne vybavenie	-	8-10 mil. Sk	-	nezrealizované
1.1	Zriadenie obecného múzea	2011	1 mil. Sk	vlastné	zriadená výstavná miestnosť
1.2	Pamätník archeologickej lokality	2011	2,5 – 3 mil. Sk	vlastné	projektová dokumentácia
2.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2013	50 – 60 mil. Sk	vlastné	projektová dokumentácia, stavebné povolenie

2.1	Dobudovanie III. etapy vodovodu	-	16 mil. Sk	-	nezrealizované
2.2	Rekonštrukcia cesty na Obručnú	-	4-5 mil. Sk	-	nezrealizované
2.2	Vybudovanie chodníkov v obci a miestnych komunikácií	2012	660 000€	ROP regenerácia sídiel	zrealizované
2.2	Vybudovanie nového mostu cez potok (časť Cerovo)	2010	300 000 – 400 000 Sk	vlastné	vybudovaný len most pre peších
2.3	Rekonštrukcia ZŠ, budovy ŠJ, telocvične	2009 - 2010	543 185,7 €	ROP 2007 - 2013	zrealizované
2.3	Rekonštrukcia MŠ	2013 - 2014		vlastné	výmena okien, vnútorných zariadení, podláh, plynofikácia
2.4	Vybudovanie športovísk a detských ihrísk v obci	-	1-2 mil. Sk	-	nezrealizované
2.4	Rekonštrukcia klubu dôchodcov + obecné múzeum	2009 - 2012	2,5 mil. Sk	vlastné	zrealizované
2.4	Rekonštrukcia kostola	2013		vlastné + zbierka	rekonštrukcia veže kostola, organu, vnútorného ozvučenia a osvetlenia, vonkajšieho oplotenia a vstupnej brány
3.1	Úprava verejnej zelene	do 2013	500 – 800 tisíc Sk	vlastné	priebežne
3.1	Úprava verejných priestranstiev	do 2013	8-10 mil. Sk	vlastné	priebežne
3.2	Úprava potokov a miestnych tokov	do 2013	3-4 mil. Sk	vlastné	priebežne
3.3	Rozšírenie internetu do obci – domácnosti, podnikatelia	2013 - 2014	1 mil. Sk	vlastné	zrealizované
3.4	Organizovanie kultúrnych podujatí, zachovanie tradícií	do 2013	100 tisíc Sk ročne	vlastné	priebežne
3.4	„Sme doma v Európe“	2014	25 000 €	EACEA Európa pre občanov	zrealizované kultúrne podujatie + rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
3.4	Vydávanie obecných novín	-	300 – 500 tisíc Sk	-	nezrealizované
3.4	Terénna sociálna práca	2011 - 2015		OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	zrealizované
3.4	Komunitné centrum			OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	zrealizované
3.4	Zriadenie poriadku a pokoja občianskymi hliadkami v obci Radzovce	2015	38 005,26 € 36 105,00 €	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	zrealizované

Zdroj: vlastné spracovanie

A.4 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT analýza)

Nasledovná tabuľka obsahuje analýzu silných a slabých stránok obce, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, či možné riziká a ohrozenia z vonkajšieho prostredia, ktoré obec nedokáže ovplyvniť.

Tabuľka č. 17: SWOT analýza	
Silné stránky	Slabé stránky
- CHKO Cerová vrchovina - nepoškodené prírodné prostredie - hodnotné geologické, prírodné a kultúrno-historické hodnoty - významná archeologická lokalita Monosa (osada ľudu popolnicových polí, žiarové hroby pilinskej kultúry) - poloha obce- na hlavnom ťahu do Maďarska - vybudovaná infraštruktúra obce – plyn, elektrina, káblková TV, pokrytie signálmi mobilných operátorov - blízkosť hranice s Maďarskom - dobrá kultúrna a sociálna vybavenosť obce - bohatý kultúrny a športový život - základná škola s materskou školou - bohatá mimoškolská a krúžková činnosť na ZŠ - aktívni dôchodcovia - klub dôchodcov - stavebné povolenie na kanalizáciu - rekvalifikačné kurzy organizované z vlastných zdrojov - sociálne projekty – komunitné centrum, občianske hliadky - aktívne občianske združenia a spolky - kultúrny dom a jeho priestory na kultúrno-spoločenské podujatia a činnosť spolkov - informovanosť obyvateľstva miestnym rozhlasom - fungujúci separovaný zber odpadu - pravidelná údržba zelene - spolupráca s Archeologickým ústavom SAV - aktívna cezhraničná a medzinárodná spolupráca - rekreačné stredisko Obručná - poľovníctvo	- poloha obce na hlavnom ťahu do Maďarska – cez dedinu záťaž, hluk, otrasy, ohrozenie chodci. Cesta preradená z II. triedy do I. bez súhlasu obce – problémy s bezpečnosťou – chodníky, prechody pre chodcov - vysoká frekvencia kamiónovej dopravy cez obec - zrušenie osobnej železničnej dopravy - ŽSR sa nestará o ochranné pásmo okolo železnice - chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov - chýba vodovod, kanalizácia, ČOV - miestne cesty sú v zlom stave (kritický stav cesta na Obručnú) - vysoká miera nezamestnanosti - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nepriaznivý demografický vývoj - chýba zariadenie sociálnej starostlivosti - zlý stav poľnohospodárstva - zrušené záhradníctvo - lesné pozemky nie sú vo vlastníctve občanov - chýba vyškolený personál (terénna sociálna práca, komunitné centrum) - chýbajú cyklotrasy, chodníky pre turistov - obmedzený pohyb v lese (súkromné vlastníctvo) - slabý marketing obce - postupná redukcia autobusových spojov (hlavne na Obručnú) - neprístupná archeologická lokalita - chýba posilňovňa - futbalové ihrisko – chýba zavlažovací systém, budovy, šatne - telocvičňa ZŠ potrebuje rekonštrukciu - chýba klub mladých - zlý stav obecných budov - chýba WC na Cselédudvar - chýbajú parkovacie miesta (Cselédudvar, cintorín) - chýbajú cyklochodníky do Fil'akova (cestovanie za prácou) - chýba miestny ľudový dom

Príležitosti	Ohrozenia
- dopravný obchvat obce - odklon kamiónovej dopravy na Šahy - prepojenie R2 a cesty na Hatvan v Maďarsku - majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov - projekty ZŠ a MŠ zvyšujúce kvalitu vzdelávacieho procesu (špeciálne školstvo) - vlastné rekvalifikačné kurzy - vidiecky cestovný ruch - UNESCO Novohrad-Nógrádgeopark - vybudovanie archeologickej lokality - zriadenie ľudového domu - napojenie na existujúce cyklotrasy, turistické a náučné chodníky geoparku - príležitostné trhy - poľovníctvo - znovuobnovenie ťažby bazaltu	- silná administratíva a byrokracia - politický vývoj v krajine - legislatíva (systém finančnej samosprávy) - zvyšujúca sa doprava smerom na maďarskú hranicu - nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľstva) - nezáujem občanov, slabá motivácia k práci - migrácia vzdelanej pracovnej sily - budúcnosť MRK a jej odkázanosť na sociálnu starostlivosť - nemožnosť čerpať externé zdroje (obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov) - neúspešné projekty

Zdroj: vlastné spracovanie

A.5 Ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti

Ex-ante hodnotenie analyzuje súčasný stav pripravenosti rozvojových zámerov obce a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov.

Tabuľka č. 18: Ex – ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti				
Názov projektu	Žiadateľ	Zdroj financovania	Predp. termín realizácie	Pripravenosť projekt. zámeru/návrhu
Vybudovanie kanalizácie	obec	PRV	2016	je spracovaná projektová dokumentácia
Výstavba nájomných domov	obec	ŠFRB	2017 – 2018	je spracovaná projektová dokumentácia
Archeologická lokalita	obec	CBC HU-SK	2016 – 2019	je spracovaná projektová dokumentácia
Zníženie energetickej náročnosti obecných budov: budova pre špeciálne triedy pri ZŠ	obec	IROP	2016	je spracovaná projektová dokumentácia
Zníženie energetickej náročnosti obecných budov: zateplenie strechy telocvične	obec	IROP	2017 - 2019	je spracovaná projektová dokumentácia
Rekonštrukcia Kultúrneho domu	obec	IROP	2016 – 2019	je spracovaná štúdia
Športový areál - prezliekareň	obec	IROP	2016 – 2019	je spracovaná štúdia
Budovanie a rekonštrukcia lesných ciest v CHKO	miestny podnikateľ	PRV	2016 – 2019	je spracovaná projektová dokumentácia
Protipovodňové opatrenia	miestny podnikateľ	PRV	2016 – 2019	je spracovaná projektová dokumentácia
Rozšírenie služieb cestovného ruchu	miestny podnikateľ	PRV	2016 – 2019	je spracovaná projektová dokumentácia

Zdroj: vlastné spracovanie

A.6 Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Na základe predchádzajúcich analýz je možné identifikovať nasledovné skupiny problémov:

Problém č. 1: Vysoká nezamestnanosť, nekoordinované podnikateľské prostredie, nízka spolupráca obce s podnikateľskými subjektmi.

Príčiny:

- zrušenie osobnej železničnej dopravy,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- chýba vodovod, kanalizácia, ČOV,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- zlý stav poľnohospodárstva,
- zrušené záhradníctvo,
- lesné pozemky nie sú vo vlastníctve občanov,
- slabý marketing obce,
- postupná redukcia autobusových spojov (hlavne na Obručnú),
- silná administratíva a byrokracia,
- legislatíva (systém finančnej samosprávy).

Dôsledky:

- vysoká miera nezamestnanosti,
- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- starnúce obyvateľstvo,
- nedostatok pracovných príležitostí v obci,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- slabé pracovné návyky u dlhodobo nezamestnaných,
- stagnujúci rozvoj obce,
- nekoordinovaný rozvoj s ohľadom na aktivity miestnych podnikateľov.

Problém č. 2: Nedobudovaná základná technická infraštruktúra.

Príčiny:

- poloha obce na hlavnom ťahu do Maďarska,
- vysoká frekvencia kamiónovej dopravy cez obec,
- zrušenie osobnej železničnej dopravy,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- chýba vodovod, kanalizácia, ČOV
- cesty v zlom stave,
- chýbajú cyklochodníky – hlavne do Fil'akova,
- nedostatok parkovacích miest,
- neúspešné projekty,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov.

Dôsledky:

- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- cez dedinu záťaž, hluk, otrasy, ohrozenie chodci,
- miestne cesty sú v zlom stave,
- vysoká miera nezamestnanosti,

- nemožnosť čerpať externé zdroje,
- nedostatočný ekonomický rozvoj,
- autá parkujú na hlavnom dopravnom ťahu,
- postupná redukcia autobusových spojov (hlavne na Obručnú),
- zhoršovanie stavu životného prostredia,
- stagnujúci rozvoj obce,
- nezáujem investorov.

Problém č. 3: Nedostatočne využívaný potenciál obce pre vidiecky cestovný ruch a rozvoj remesiel.

Príčiny:

- zrušenie osobnej železničnej dopravy,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- chýba vodovod, kanalizácia, ČOV,
- miestne cestysú v zlom stave,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- lesné pozemky nie sú vo vlastníctve občanov,
- chýbajú cyklotrasy, chodníky pre turistov,
- slabý marketing obce,
- chýbajúce dedinské múzeum,
- postupná redukcia autobusových spojov,
- nesprístupnená archeologická lokalita,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- nedostatočne využitý prírodný a historický potenciál,
- neúspešné projekty,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov.

Dôsledky:

- vysoká miera nezamestnanosti,
- obmedzený pohyb v lese (súkromné vlastníctvo),
- málo turistov a návštevníkov,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- nemožnosť čerpať externé zdroje,
- stagnujúci rozvoj obce.

Problém č. 4: Nedostatočná starostlivosť v občianskej, sociálnej a zdravotnej oblasti.

Príčiny:

- zlý stav obecných budov,
- zrušenie osobnej železničnej dopravy,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- neúspešné projekty,
- budúcnosť MRK a jej odkázanosť na sociálnu starostlivosť,
- chýbajúce zariadenie sociálnej starostlivosti,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov.

Dôsledky:

- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- starnúce obyvateľstvo,

- obyvatelia musia za službami cestovať do susedného mesta,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- pasivita obyvateľstva,
- zhoršovanie sociálnej situácie obyvateľov,
- zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov.
- nemožnosť čerpať externé zdroje,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov,
- stagnujúci rozvoj obce.

Problém č. 5: Rezervy v podpore a rozvoji miestneho školstva a v oblasti celoživotného vzdelávania.

Príčiny:

- zlý stav obecných budov,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- chýba vyškolený personál (terénna sociálna práca, komunitné centrum),
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- neúspešné projekty.

Dôsledky:

- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- vysoká nezamestnanosť,
- ťažkosti s uplatnením sa na trhu práce,
- pasivita a nezáujem,
- vysoká nezamestnanosť,
- ťažkosti s uplatnením sa na trhu práce,
- nemožnosť čerpať externé zdroje,
- stagnujúci rozvoj obce.

Problém č. 6: Rezervy v oblasti kultúrneho a športového vyžitia, neuspokojivá účasť obyvateľov na živote obce.

Príčiny:

- zlý stav obecných budov,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- chýba posilňovňa,
- futbalové ihrisko – chýba zavlažovací systém, budovy, šatne,
- telocvičňa ZŠ potrebuje rekonštrukciu,
- chýba klub mladých,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- neúspešné projekty,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov.

Dôsledky:

- slabý spoločenský život,
- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- pasívna mládež,
- nezáujem o komunitný život,
- slabé možnosti trávenia voľného času,

- nedostatok upravených priestorov (vonkajších a vnútorných) pre trávenie voľného času, športovanie,
- zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva,
- nemožnosť čerpať externé zdroje,
- stagnujúci rozvoj obce.

Problém č. 7: Nedostatočné využívanie možností miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce, rezervy vo využívaní externých zdrojov na financovanie projektov.

Príčiny:

- zrušenie osobnej železničnej dopravy,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- neúspešné projekty,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov,
- nedostatočná projektová príprava.

Dôsledky:

- izolovanosť obce,
- neúspešné projekty,
- pasivita a nezáujem,
- slabá propagácia a prezentácia obce,
- stagnujúci rozvoj obce.

Problém č. 8: Nedostatočná prezentácia obce a informovanosť obyvateľov.

Príčiny:

- slabý marketing obce,
- neprístupná archeologická lokalita,
- nedostatok propagačných materiálov.

Dôsledky:

- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- málo turistov a návštevníkov,
- izolovanosť obce,
- obec nie je v povedomí verejnosti,
- takmer žiadny turistický ruch,
- slabé využívanie externých zdrojov na financovanie rozvojových aktivít.

Problém č. 9: Napriek dobrému stavu životného prostredia vyskytujúce sa riziká jeho ohrozenia.

Príčiny:

- poloha obce na hlavnom ťahu do Maďarska – cez dedinu,
- vysoká frekvencia kamiónovej dopravy cez obec,
- ŽSR sa nestará o ochranné pásмо okolo železnice,
- chýba vodovod, kanalizácia, ČOV,
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- neúspešné projekty,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov.

Dôsledky:

- záťaž, hluk, otrasy, ohrozenie chodci,
- zhoršenie kvality životného prostredia,

- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,
- neatraktívny vzhľad obce,
- nedostatočne využitý prírodný potenciál,
- slabý cestovný ruch,
- nemožnosť čerpať externé zdroje.

Problém č. 10: Nedostatočná starostlivosť a vybavenosť verejných priestranstiev a verejných budov.

Príčiny:

- ŽSR sa nestará o ochranné pásmo okolo železnice,
- zlý stav obecných budov,
- chýba majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov,
- cesty II. a III. triedy sú v zlom stave (kritický stav cesta na Obručnú),
- obmedzujúce podmienky čerpania externých zdrojov,
- neúspešné projekty,
- silná administratíva a byrokracia,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov,
- stagnujúci rozvoj obce.

Dôsledky:

- pasivita a slabá účasť obyvateľov na komunitnom živote,
- zhoršujúci sa stav životného prostredia,
- zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva,
- neatraktívny vzhľad obce,
- nezáujem podnikateľov, investorov, nových obyvateľov,
- izolovanosť obce,
- nemožnosť čerpať externé zdroje.

A.7 Stanovenie východísk a možných riešení

Z identifikovaných problémov je možné načrtnúť nasledovné východiská:

Východisko č.1: Vytváranie podmienok pre koordinované podnikateľské prostredie, rozvoj malého a stredného podnikania, pre zvyšovanie zamestnanosti a zamestnatel'nosti

Obec má výhodnú dopravnú polohu, leží blízko priemyselného centra, čo je dobrým predpokladom pre ekonomický rozvoj. Zároveň je v obci uspokojivý stav drobných podnikateľov. Obec by mala vyvíjať permanentnú komunikáciu s ekonomickými subjektmi v obci a vytvárať podmienky pre zlepšenie zamestnanosti a zamestnatel'nosti podporou ďalšieho vzdelávania, organizáciou miestnych trhov, intervenciami v oblasti dopravnej infraštruktúry a pod. .

Východisko č. 2: Dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry a starostlivosť o existujúcu základnú infraštruktúru.

Podmienkou ďalšieho rozvoja obce, podnikania, príchodu nových investorov a obyvateľov, či rozvoja vidieckeho cestovného ruchu je základná technická infraštruktúra. Dobudovanie, resp. rekonštrukcia skôr vybudovanej infraštruktúry musí byť jednou z hlavných priorít obce. Keďže ide o finančne náročné rozvojové aktivity, mala by sa obec v tejto oblasti orientovať na vyhľadávanie možností financovania

z externých zdrojov (štrukturálne fondy EÚ), prípadne na spoločné projekty s ďalšími obcami v území. Obec by mala intervenovať v oblasti zlepšenia dopravnej situácie na hlavnom ťahu v smere do Maďarska, nakoľko ten pretína obec, rapídne zhoršuje životné prostredie v obci, vplýva na zdravie a bezpečnosť obyvateľov.

Východisko č. 3: Aktívne využívanie potenciálu obce pre vidiecky cestovný ruch, podpora a rozvoj remesiel.

Obec má výborný potenciál na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, či geoturistiky. Významné hodnoty územia sú zatiaľ neprístupné – ich sprístupnenie by zviditeľnilo obec a prilákalo návštevníkov, čo by sa odrazilo aj na rozšírení služieb cestovného ruchu. Jestvujúci potenciál (zariadenia, vybavenosť) je potrebné efektívne prezentovať a vytvárať podmienky na ich rozvoj (napr. rekonštrukcia cesty k rekreačnému zariadeniu, zriadenie miestneho ľudového domu, častejšie využívanie verejného priestranstva Cselédudvar na organizovanie príležitostných aktivít a podujatí, rozširovanie existujúcich a budovanie nových služieb cestovného ruchu a pod.). V spolupráci s Novohrad-Nógrádgeoparkom revitalizovať miestne turistické trasy a vytvoriť nové, vybaviť ich potrebnou infraštruktúrou (oddychové miesta), napojiť sa na existujúce cyklotrasy.

Východisko č. 4: Rozvoj a skvalitňovanie služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti.

Napriek blízkosti mesta Fil'akovo, kde je dostatočná ponuka sociálnych a zdravotníckych a iných služieb, mala by obec aj naďalej pokračovať vo svojich sociálnych projektoch (komunitné centrum, terénna sociálna práca, občianske hliadky), prípadne riešiť nové služby (zariadenie sociálnej starostlivosti) čím by dokázala efektívne riešiť problémy svojich občanov v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti a aj vytvárať podmienky na ich aktívnejšie zapojenie do spoločenského života obce.

Východisko č. 5: Systematická podpora miestneho školstva a celoživotného vzdelávania.

Obec by aj naďalej podporovať miestnu školu a materskú školu a vytvárať podmienky na mimoškolské vzdelávanie a zmysluplné trávenie voľného času. V spolupráci so školou by sa mali venovať projektom v oblasti špeciálneho školstva a integrácie detí z MRK. V oblasti práce s dlhodobo nezamestnanými bude potrebné okrem zamestnávania v rámci menších obecných služieb, či terénnej sociálnej práce vyvíjať aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania a získavania zručností, vrátane znovu získania pracovných návykov, motivácie pracovať, zvýšenia miery podnikavosti. V súvislosti so zlepšením uplatnenia nezamestnaných na trhu práce organizovať také kurzy ďalšieho vzdelávania, ktoré pružne reagujú na potreby obce a jej obyvateľov.

Východisko č. 6: Rozširovanie ponuky a služieb v kultúrnej a športovej oblasti

Starostlivosťou a rozvojom vybavenosti určenej na stretávanie sa, oddych, športovanie, širokou ponukou kultúrnych a športových podujatí sa skvalitní život domácich obyvateľov. Vzhľadom na miestny potenciál bude dobré sa orientovať aj na podporu a rozvoj miestnych kultúrnych, gastronomických a iných tradícií. Aktívnym zapojením obyvateľov do realizácie vybavenosti a organizácie podujatí sa zaktivizuje miestny život aj samotní obyvatelia.

Východisko č. 7: Aktívna podpora miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce, využívania externých zdrojov na financovanie projektov.

Obec má zabehnutú spoluprácu na regionálnej a medzinárodnej úrovni. Vzhľadom na náročnosť riešenia niektorých problémov v obci bude potrebné vyvíjať spoluprácu so susednými obcami, či s miestnymi podnikateľskými subjektmi. Obec by mala naplno využiť možnosti členstva v Partnerstve Južného Novohradu (miestna akčná skupina), ako aj aktívne spolupracovať s Novohrad–Nógrádgeoparkom, členom Európskej a Globálnej siete geoparkov UNESCO. Na financovanie rozvojových aktivít by mala obec aj naďalej využívať externé zdroje – čo je oveľa jednoduchšie v partnerstvách (so susednými obcami, cezhraničná spolupráca a pod.).

Východisko č. 8: Nedostatočná prezentácia obce a informovanosť obyvateľov.

Pre naštartovanie aktivít v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, ako aj zlepšenie informovanosti verejnosti o hodnotách územia obce bude potrebné rozširovať ponuku propagačných a prezentačných materiálov o obci, rozšíriť obsah webovej stránky, prezentovať sa na sociálnych sieťach, vylepšiť informačný systém v obci (informačné a smerové tabule).

Východisko č. 9: Systematická starostlivosť o životné prostredie a jeho zložky.

Starostlivosť o životné prostredie predpokladá na jednej strane významné investičné aktivity na dobudovanie základnej environmentálnej infraštruktúry, na druhej strane predpokladá množstvo ďalších aktivít v oblasti starostlivosti o jednotlivé zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, horniny, pôda a organizmy) - ako starostlivosť o zeleň, nakladanie s odpadmi, odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu, protipovodňové opatrenia, bezpečnosť na cestách a pod. Je potrebné aj naďalej vyvíjať aktivity v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia verejnosti.

Východisko č. 10: Systematická starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy.

Ak doteraz, aj naďalej bude potrebné vytvárať podmienky pre systematickú starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy, vrátane starostlivosti o zeleň, aktívnejšie využívanie verejných priestranstiev, či znižovania energetickej náročnosti verejných budov. V rámci realizácií obecných zámerov bude potrebné kombinovať menšie obecné služby a projekty financované z externých zdrojov.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje víziu obce Radzovce, definovanie stratégie rozvoja obce a určenie hlavných priorít a cieľov rozvoja obce. Obsahuje výber a popis globálnych cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja.

Vízia:

Obec Radzovce je moderná dedina s kvalitným životným prostredím, kompletne vybudovanou infraštruktúrou, dobrými podmienkami na podnikanie a bývanie, aktívnym sociálno-spoločenským životom, kvalitným školstvom a celoživotným vzdelávaním, medzinárodnou spoluprácou, čulým vidieckym cestovným ruchom a prezentáciou svojich hodnôt v rámci Novohrad-Nógrádgeoparku, v ktorej žijú spokojní, zdraví a vzdelaní obyvatelia bez rozdielu veku a národnosti.

Stratégia rozvoja obce:

Zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce efektívnym využitím miestnych zdrojov, podporou podnikania, cestovného ruchu, komunitného života, vzdelávania, ako aj ochranou životného prostredia a prezentáciou prírodných a historických hodnôt obce.

Pre jednotlivé prioritné oblasti vyplývajú nasledovné strategické (globálne) ciele a rozvojové priority / opatrenia:

1. prioritná oblasť: hospodárska

Globálny cieľ: Spoluprácou s miestnymi podnikateľmi, využitím miestnych daností a miestnych zdrojov pri súčasnej ochrane životného prostredia dosiahnuť vyvážený ekonomický rozvoj, zlepšiť zamestnanosť a naštartovať udržateľný vidiecky cestovný ruch.

- Opatrenie 1.1 Zamestnanosť a podnikanie
- Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra
- Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Globálny cieľ: Zlepšiť kvalitu života v obci podporou a rozvojom občianskej, sociálnej, zdravotníckej, kultúrnej, športovej starostlivosti, podporou školského, mimoškolského a celoživotného vzdelávania, podnecovaním miestnych obyvateľov k aktívnej účasti na živote obce, rozvíjaním miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce, zlepšením propagácie obce a informovanosti obyvateľov.

- Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna starostlivosť
- Opatrenie 2.2 Školstvo a vzdelávanie
- Opatrenie 2.3 Kultúra, šport a oddych
- Opatrenie 2.4 Partnerstvá a spolupráca
- Opatrenie 2.5 Propagácia a informovanosť

3. prioritná oblasť: environmentálna

Globálny cieľ: Chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia systematickou starostlivosťou o verejné priestranstvá, verejné budovy a všetky zložky životného prostredia, zvyšovaním environmentálne povedomia obyvateľstva, aplikáciou opatrení zameraných na adaptáciu zmeny klímy.

Opatrenie 3.1 Životné prostredie

Opatrenie 3.2 Verejné priestranstvá a verejné budovy

Tabuľka č. 19: Strategický rámec		
V í z i a Obec Radzovce je moderná dedina s kvalitným životným prostredím, kompletne vybudovanou infraštruktúrou, dobrými podmienkami na podnikanie a bývanie, aktívnym sociálno-spoločenským životom, kvalitným školstvom a celoživotným vzdelávaním, medzinárodnou spoluprácou, čulým vidieckym cestovným ruchom a prezentáciou svojich hodnôt v rámci Novohrad-Nógrádgeoparku, v ktorej žijú spokojní, zdraví a vzdelaní obyvatelia bez rozdielu veku a národnosti.		
<i>Stratégia rozvoja obce</i> Zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce efektívnym využitím miestnych zdrojov, podporou podnikania, cestovného ruchu, komunitného života, vzdelávania, ako aj ochranou životného prostredia a prezentáciou prírodných a historických hodnôt obce.		
1. prioritná oblasť hospodárska	2. prioritná oblasť sociálno-spoločenská	3. prioritná oblasť environmentálna
<i>cieľ:</i> Spoluprácou s miestnymi podnikateľmi, využitím miestnych daností a miestnych zdrojov pri súčasnej ochrane životného prostredia dosiahnuť vyvážený ekonomický rozvoj, zlepšiť zamestnanosť a naštartovať udržateľný vidiecky cestovný ruch.	<i>cieľ:</i> Zlepšiť kvalitu života v obci podporou a rozvojom občianskej, sociálnej, zdravotníckej, kultúrnej, športovej starostlivosti, podporou školského, mimoškolského a celoživotného vzdelávania, podnecovaním miestnych obyvateľov k aktívnej účasti na živote obce, rozvíjaním miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce, zlepšením propagácie obce a informovanosti obyvateľov.	<i>cieľ:</i> Chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia systematickou starostlivosťou o verejné priestranstvá, verejné budovy a všetky zložky životného prostredia, zvyšovaním environmentálne povedomia obyvateľstva, aplikáciou opatrení zameraných na adaptáciu zmeny klímy.
Opatrenie 1.1 Zamestnanosť a podnikanie Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch	Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna starostlivosť Opatrenie 2.2 Školstvo a vzdelávanie Opatrenie 2.3 Kultúra, šport a oddych Opatrenie 2.4 Partnerstvá a spolupráca Opatrenie 2.5 Propagácia a informovanosť	Opatrenie 3.1 Životné prostredie Opatrenie 3.2 Verejné priestranstvá a verejné budovy

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Radzovce. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

C.1 Opatrenia a aktivity

1. prioritná oblasť: hospodárska

Opatrenie 1.1 Zamestnanosť a podnikanie

Aktivity (projekty):

- 1.1.1 Komunikácia a spolupráca s podnikateľským prostredím (malé a stredné podnikanie, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo)
- 1.1.2 Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných
- 1.1.3 Pokračovanie vo vysporiadaní obecných pozemkov

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

Aktivity (projekty):

- 1.2.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV
- 1.2.2 Rekonštrukcia a dobudovanie vodovodu
- 1.2.3 Starostlivosť o existujúce a budovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov a odstavňových plôch
- 1.2.4 Starostlivosť o autobusové zastávky a ich postupná výmena
- 1.2.5 Starostlivosť a modernizácia verejného osvetlenia
- 1.2.6 Starostlivosť a modernizácia obecného rozhlasu
- 1.2.7 Starostlivosť o informačnú infraštruktúru
- 1.2.8 Protipožiarna ochrana
- 1.2.9 Bezpečnosť v obci (rozšírenie a modernizácia kamerového systému)
- 1.2.10 Intervencie v oblasti dopravy
- 1.2.11 Budovanie lesných ciest v CHKO

Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch

Aktivity (projekty):

- 1.3.1 Podpora aktivít vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu, geoturizmu a pod.
- 1.3.2 Podpora služieb vidieckeho cestovného ruchu (ubytovacie, stravovacie, doplnkové služby)
- 1.3.3 Budovanie cyklochodníkov, náučných a turistických trás
- 1.3.4 Vybudovanie archeologickej lokality
- 1.3.5 Zriadenie ľudového domu v obci

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna starostlivosť

Aktivity (projekty):

- 2.1.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

- 2.1.2 Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti
- 2.1.3 Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti
- 2.1.4 Podpora klubu dôchodcov

Opatrenie 2.2 Školstvo a vzdelávanie

Aktivity (projekty):

- 2.2.1 Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)
- 2.2.2 Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa a pod.)
- 2.2.3 Podpora mimoškolských aktivít
- 2.2.4 Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania
- 2.2.5 Podpora vzdelávacích aktivít s cieľom uplatnenia sa na trhu práce
- 2.2.6 Posilnenie komunitných služieb

Opatrenie 2.3 Kultúra, šport a oddych

Aktivity (projekty):

- 2.3.1 Rozvoj kultúrnej vybavenosti
- 2.3.2 Podpora kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí
- 2.3.3 Rozvoj športovej vybavenosti
- 2.3.4 Podpora športových aktivít a podujatí
- 2.3.5 Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív

Opatrenie 2.4 Partnerstvá a spolupráca

Aktivity (projekty):

- 2.4.1 Spolupráca s Novohrad – Nógrádgeoparkom
- 2.4.2 Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu
- 2.4.3 Podpora lokálnej, regionálnej a cezhraničnej spolupráce
- 2.4.4 Podpora členstva obce v rôznych združeniach
- 2.4.5 Dopracovanie územno-plánovacej dokumentácie
- 2.4.6 Vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít
- 2.4.7 Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)

Opatrenie 2.5 Propagácia a informovanosť

Aktivity (projekty):

- 2.5.1 Marketing obce
- 2.5.2 Propagačné a prezentačné materiály obce
- 2.5.3 Webová stránka obce
- 2.5.4 Vybudovanie informačného systému a smerových tabúl v obci

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie 3.1 Životné prostredie

Aktivity (projekty):

- 3.1.1 Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom
- 3.1.2 Podpora separácie odpadov
- 3.1.3 Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom

- 3.1.4 Likvidácia nelegálnych skládok odpadu
- 3.1.5 Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie
- 3.1.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov
- 3.1.7 Starostlivosť o miestne vodné toky
- 3.1.8 Protipovodňové opatrenia

Opatrenie 3.2 Verejné priestranstvá a verejné budovy

Aktivity (projekty):

- 3.2.1 Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť)
- 3.2.2 Revitalizácia verejných priestranstiev
- 3.2.3 Starostlivosť o obecné budovy, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov
- 3.2.4 Využitie verejného priestranstva na príležitostné podujatia a aktivity

C.2 Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí

Tabuľka č. 20: Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí				
1. prioritná oblasť : hospodárska				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
1.1	Zamestnanosť a podnikanie	1.1.1	Komunikácia a spolupráca s podnikateľským prostredím (malé a stredné podnikanie, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo)	počet aktivít v oblasti spolupráce s podnikateľmi počet aktivít v oblasti poradenstva počet záujemcov o poradenstvo rozloha vysporiadaných pozemkov
		1.1.2	Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných	
		1.1.3	Pokračovanie vo vysporiadaní obecných pozemkov	
1.2	Základná infraštruktúra	1.2.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	počet metrov vybudovanej kanalizácie kapacita ČOV
		1.2.2	Rekonštrukcia a dobudovanie vodovodu	počet metrov rekonštruovaného vodovodu
		1.2.3	Starostlivosť o existujúce a budovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov a odstavňových plôch	počet metrov dobudovaného vodovodu počet metrov rekonštruovaných komunikácií počet metrov nových komunikácií počet metrov rekonštruovaných chodníkov
		1.2.4	Starostlivosť o autobusové zastávky a ich postupná výmena	počet metrov nových chodníkov počet metrov štvorcových
		1.2.5	Starostlivosť a modernizácia verejného osvetlenia	rekonštruovaných odstavňových plôch počet metrov nových odstavňových plôch
		1.2.6	Starostlivosť a modernizácia obecného rozhlasu	počet vymenených autobusových zastávok funkčné verejné osvetlenie
		1.2.7	Starostlivosť o informačnú infraštruktúru	funkčný miestny rozhlas počet aktivít v rámci protipožiarnej
		1.2.8	Protipožiarna ochrana	ochrany funkčný kamerový systém
		1.2.9	Bezpečnosť v obci (rozšírenie a modernizácia kamerového	počet zariadení kamerového systému

			systemu)	počet intervencií v oblasti dopravy počet m lesných ciest
		1.2.10	Intervencie v oblasti dopravy	
		1.2.11	Budovanie lesných ciest v CHKO	
1.3	Vidiecky cestovný ruch	1.3.1	Podpora aktivít vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu, geoturizmu a pod.	počet aktivít v oblasti cestovného ruchu počet novovytvorených služieb CR počet rozšírených služieb CR počet km vybudovaných cyklotrás počet km vybudovaných náučných trás počet km vybudovaných turistických trás vybudovaná archeologická lokalita zriadenie ľudového domu
		1.3.2	Podpora služieb vidieckeho cestovného ruchu (ubytovacie, stravovacie, doplnkové služby)	
		1.3.3	Budovanie cyklotrás, náučných a turistických trás	
		1.3.4	Vybudovanie archeologickej lokality	
		1.3.5	Zriadenie ľudového domu v obci	

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
2.1	Občianska a sociálna starostlivosť	2.1.1	Rozvoj občianskej vybavenosti	počet objektov občianskej vybavenosti počet služieb sociálnej starostlivosti počet obyvateľov využívajúcich služby sociálnej starostlivosti počet služieb zdravotnej starostlivosti počet obyvateľov využívajúcich služby zdravotnej starostlivosti počet dôchodcov zapojených do činnosti klubu počet aktivít klubu
		2.1.2	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	
		2.1.3	Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti	
		2.1.4	Podpora klubu dôchodcov	
2.2	Školstvo a vzdelávanie	2.2.1	Podpora vzdelávania v miestnej základnej škole a materskej škole (vzdelávacie programy a pod.)	počet vzdelávacích programov počet detí zapojených do programov počet rekonštruovaných prvkov školskej infraštruktúry počet novovybudovaných prvkov školskej infraštruktúry počet detí využívajúcich rekonštruované / nové prvky školskej infraštruktúry počet podporených mimoškolských aktivít počet obyvateľov (detí a mládeže) zúčastnených na mimoškolských podujatiach počet programov formálneho a neformálneho vzdelávania počet obyvateľov zapojených do programov formálneho a neformálneho vzdelávania počet vzdelávacích aktivít s cieľom uplatnenia sa na trhu práce
		2.2.2	Rozvoj infraštruktúry miestneho školstva (budovy, telocvičňa a pod.)	
		2.2.3	Podpora mimoškolských aktivít	
		2.2.4	Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania	
		2.2.5	Podpora vzdelávacích aktivít s cieľom uplatnenia sa na trhu práce	

		2.2.6	Posilnenie komunitných služieb	počet obyvateľov zapojených do vzdelávacích aktivít s cieľom uplatnenia sa na trhu práce počet komunitných služieb počet obyvateľov využívajúcich komunitné služby
2.3	Kultúra, šport a oddych	2.3.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	počet zariadení kultúrnej vybavenosti počet kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí
		2.3.2	Podpora kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí	počet obyvateľov zúčastnených na kult. – spoločenských podujatiach
		2.3.3	Rozvoj športovej vybavenosti	počet zariadení športovej vybavenosti
		2.3.4	Podpora športových aktivít a podujatí	počet športových aktivít a podujatí počet obyvateľov zúčastnených na športových podujatiach
		2.3.5	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	počet miestnych združení a iniciatív počet obyvateľov v miestnych združeníach a iniciatívach
2.4	Partnerstvá a spolupráca	2.4.1	Spolupráca s Novohrad – Nógrádgeoparkom	počet aktivít v spolupráci s NNG počet aktivít v spolupráci s MAS PJN
		2.4.2	Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Partnerstvo Južného Novohradu	počet aktivít lokálnej spolupráce počet aktivít regionálnej spolupráce
		2.4.3	Podpora lokálnej, regionálnej a cezhraničnej spolupráce	počet aktivít cezhraničnej spolupráce počet združení, v ktorých je obec členom spracovaná územno – plánovacia dokumentácia
		2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeníach	počet pripravených projektov na financovanie z externých zdrojov
		2.4.5	Dopracovanie územno – plánovacej dokumentácie	počet podaných projektových žiadostí počet úspešných projektových žiadostí
		2.4.6	Vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít	počet spracovaných PD
		2.4.7	Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)	
2.5	Propagácia a informovanosť	2.5.1	Marketing obce	počet marketingových aktivít
		2.5.2	Propagačné a prezentačné materiály obce	počet propagačných a prezentačných materiálov
		2.5.3	Webová stránka obce	funkčná webová stránka obce
		2.5.4	Vybudovanie informačného systému a smerových tabúl v obci	počet prvkov informačného systému

3. prioritná oblasť: environmentálna				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
3.1	Životné prostredie	3.1.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	objem TKO objem separovaného odpadu objem zlikvidovaného BRO
		3.1.2	Podpora separácie odpadov	počet zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu
		3.1.3	Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom	objem odpadu zo zlikvidovaných

		3.1.4	Likvidácia nelegálnych skládok odpadu	<i>nelegálnych skládok odpadu</i> <i>počet aktivít v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie</i> <i>počet aktivít v oblasti environmentálneho povedomia obyvateľov</i> <i>počet aktivít v oblasti starostlivosti miestnych tokov</i> <i>počet protipovodňových opatrení</i>
		3.1.5	Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie	
		3.1.6	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov	
		3.1.7	Starostlivosť o miestne vodné toky	
		3.1.8	Protipovodňové opatrenia	
3.2	Verejné priestranstvá	3.2.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť)	<i>rozloha verejných priestranstiev</i> <i>počet obyvateľov zapojených do starostlivosti o verejné priestranstvá</i> <i>rozloha zrevitalizovaných verejných priestranstiev</i> <i>počet zrekonštruovaných obecných budov</i> <i>počet príležitostných podujatí a aktivít</i>
		3.2.2	Revitalizácia verejných priestranstiev	
		3.2.3	Starostlivosť o obecné budovy, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	
		3.2.4	Využitie verejného priestranstva na príležitostné podujatia a aktivity	

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie Programu rozvoja obce Radzovce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Riadenie programu

Riadiacim (rozhodujúcim) orgánom pre Program rozvoja obce Radzovce na roky 2015 - 2023 je vedenie obce Radzovce v zložení: Ing. Peter György (starosta), Attila Antal, Norbert Bencsik, Ing. Štefan Bodnár, Ladislav Fehér, Mgr. Ernest György, Ladislav Korponai, Peter Kozický, Ján Lauko, Zolt Tóth (členovia obecného zastupiteľstva).

Riadiaci orgán bude zabezpečovať:

- aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PRO a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými národnými predpismi a predpismi EÚ;
- systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PRO v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, audity, kontroly a hodnotenie;
- aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade s národnými účtovnými pravidlami;
- aby sa hodnotenia PRO vykonávali v súlade s platnými predpismi;
- aby, monitorovací výbor mal k dispozícii všetky potrebné dokumenty;
- aby sa PRO a jeho aktualizácie sprístupňovali verejnosti;
- spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PRO.

Výkonným a monitorovacím orgánom pre prípravu a realizáciu aktivít a opatrení PRO je **Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad PRO** (ďalej Výbor), ktorého členmi sú vybraní partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, interní a externí odborníci. všetkých skupín obyvateľstva obce. Výbor bude pracovať v zložení: Ing. Peter György, Ing. Štefan Bodnár, Ján Lauko, Mgr. Ernest György, Norbert Bencsik, Peter Kozický.

Ďalšími partnermi pri realizácii PRO budú realizátori projektov a užívatelia jednotlivých opatrení.

Výbor bude vykonávať nasledovné činnosti:

- stanovenie spôsobu monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov;
- spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok (každoročne v termíne do 31.3 nasledujúceho roku);
- zabezpečiť informovanosť obecného zastupiteľstva o činnosti výboru;
- zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení;

- pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie;
- raz za dva roky zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov;
- podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie PRO.

D.2 Aktualizácia PRO

sa bude vykonávať podľa potreby z viacerých dôvodov:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EÚ),
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne – Program rozvoja samosprávneho kraja, ÚPN samosprávneho kraja, operačné programy EÚ, Program rozvoja vidieka a pod.,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni (obec, mikroregión), ako napr. neplánovaná ponuka významného investora, živelná pohroma a pod.

Každá aktualizácia PRO bude schvaľovaná obecným zastupiteľstvom

D.3 Komunikačná stratégia PRO

Program rozvoja obce bude po schválení v zastupiteľstve obce Radzovce zverejnený na webovej stránke obce. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je aj vhodná forma komunikácie s verejnosťou za účelom zrozumiteľnej prezentácie možností uplatnenia PRO, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu. Zastupiteľstvo obce zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO

bude mať na starosti Výbor pre dohľad nad PRO. Zmyslom hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia sú hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach Výboru.

Monitorovanie realizácie PRO sa vykonáva každý rok, údaje sa zbierajú k 31.12 každého kalendárneho roku. Na základe týchto údajov sa k 31.3 každého roku vypracuje monitorovacia správa (najskôr v roku 2016), ktorá je prezentovaná obecnému zastupiteľstvu a ktorá je podkladom pre vyplnenie správy o plnení PRO, ktorú vyžaduje samosprávny kraj.

Strategické hodnotenie sa uskutočňuje podľa rozhodnutia starostu, resp. výboru a vzhľadom na vzniknutú spoločenskú potrebu. Je to potrebné z dôvodu výrazných zmien v sociálno-ekonomickej situácii, ktoré je len ťažké odhadnúť pri tvorbe PRO. Z analýzy vyplynie, či je potrebná väčšia alebo menšia aktualizácia PRO. Strategické hodnotenie sa môže najskôr vykonať v roku 2018.

Tematické hodnotenie určitej časti PRO sa vykoná, ak je téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok

Mimoriadne hodnotenie sa uskutoční pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, resp. pri návrhu na revíziu PRO.

Hodnotenie celého PRO sa vykoná po skončení jeho platnosti v roku 2024 na základe rozhodnutia starostu obce, výboru pre dohľad nad PRO, podnetu poslancov a pod. Výstupom hodnotenia celého procesu je hodnotiacia správa

Pre monitoring a hodnotenie je vhodné vyhodnocovať nasledovné ukazovatele:

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie PRO:

- vytvorenie Výboru (pracovnej skupiny) pre dohľad nad PRO,
- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet správ o implementácii PRO,
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia,
- počet informačných aktivít a realizácii programu,
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci,
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci,
- objem zrealizovaných investičných aktivít,
- počet pripravených projektových zámerov v obci,
- počet zrealizovaných projektových zámerov v obci,
- objem prostriedkov získaných z externých zdrojov,
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov,
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja,
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci,
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci,
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci,
- miera zvýšenia návštevnosti obce,
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR,
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít,
- miera skvalitnenia života občanov v obci.

Každoročná monitorovacia správa sa bude vyplňať do nasledovnej tabuľky:

Tabuľka č. 21: Monitorovacia správa za rok ... (vzor)					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet obce	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do
Oblasť					
Opatrenie					
Aktivita					

D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Tabuľka č. 22: Akčný plán na roky 2015 - 2017								
1. prioritná oblasť: hospodárska								
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR	Ukazovateľ výstupu	Východisková hodnota	Plánovaná hodnota
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra								
1.2.3	Cestná doprava	2015	obec	rozpočet obce	43 000	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.5	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2015	obec	rozpočet obce	16 100	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.6	Starostlivosť o obecný rozhlas	2015	obec	rozpočet obce	200	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.7	Káblová TV	2015	obec	rozpočet obce	360	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.8	Protipožiarna ochrana	2015	obec	rozpočet obce	5 150	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2016	obec	PRV	5 000 000	počet metrov vybudovanej kanalizácie kapacita ČOV	0 0	7 600 2 800 EO
1.2.3	Cestná doprava	2016	obec	rozpočet obce	28 000	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.5	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2016	obec	rozpočet obce	16 100	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.6	Starostlivosť o obecný rozhlas	2016	obec	rozpočet obce	200	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.7	Káblová TV	2016	obec	rozpočet obce	360	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.8	Protipožiarna ochrana	2016	obec	rozpočet obce	5 150	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.11	Budovanie lesných ciest v CHKO	2016	miestny podnikateľ	PRV		počet m lesných ciest		
1.2.3	Cestná doprava	2017	obec	rozpočet obce	28 000	priebežná starostlivosť	-	-

1.2.5	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2017	obec	rozpočet obce	16 100	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.6	Starostlivosť o obecný rozhlas	2017	obec	rozpočet obce	200	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.7	Káblová TV	2017	obec	rozpočet obce	360	priebežná starostlivosť	-	-
1.2.8	Protipožiarna ochrana	2017	obec	rozpočet obce	5 150	priebežná starostlivosť	-	-
Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch								
1.3.2	Rozšírenie služieb cestovného ruchu (rekonštrukcia stravovacích kapacít a vybudovanie ubytovacích kapacít)	2016	miestny podnikateľ	PRV	640 000	zrekonštruovaná reštaurácia počet lôžok novovybudovaného ubytovania	0 0	1 10
1.3.4	Vybudovanie archeologickej lokality	2016 – 2019	obec	CBC HU-SK	45 000	vybudovaná archeologická lokalita	0	1
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská								
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR	Ukazovateľ výstupu	Východisková hodnota	Plánovaná hodnota
Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna starostlivosť								
2.1.1	Dom smútku	2015	obec	rozpočet obce	1 790	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Opatrovateľská služba	2015	obec	rozpočet obce	270	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Terénna sociálna práca	2015	obec	rozpočet obce	38 770	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.3	Všeobecná zdravotná starostlivosť	2015	obec	rozpočet obce	5 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.3	Zubno-lekárska zdravotná starostlivosť	2015	obec	rozpočet obce	2 980	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.4	Podpora klubu dôchodcov	2015	obec	rozpočet obce	3 400	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.1	Dom smútku	2016	obec	rozpočet obce	1 790	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Opatrovateľská služba	2016	obec	rozpočet obce	270	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Terénna sociálna práca	2016	obec	rozpočet obce	38 770	priebežná starostlivosť	-	-

2.1.3	Všeobecná zdravotná starostlivosť	2016	obec	rozpočet obce	5 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.3	Zubno-lekárska zdravotná starostlivosť	2016	obec	rozpočet obce	2 980	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.4	Podpora klubu dôchodcov	2016	obec	rozpočet obce	3 400	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.1	Dom smútku	2017	obec	rozpočet obce	1 790	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Opatrovateľská služba	2017	obec	rozpočet obce	270	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.2	Terénna sociálna práca	2017	obec	rozpočet obce	38 770	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.3	Všeobecná zdravotná starostlivosť	2017	obec	rozpočet obce	5 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.3	Zubno-lekárska zdravotná starostlivosť	2017	obec	rozpočet obce	2 980	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.4	Podpora klubu dôchodcov	2017	obec	rozpočet obce	3 400	priebežná starostlivosť	-	-
2.1.1	Výstavba nájomných domov	2017 – 2018	obec	ŠFRB MVR SR	500 000	počet nájomných domov počet nájomných bytov	0 0	4 16
Opatrenie 2.2 Školstvo a vzdelávanie								
2.2.1	Základná škola (materiál, služby, učebné pomôcky)	2015	obec	rozpočet obce	38 000	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (materiál a služby)	2015	obec	rozpočet obce	1 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby predprimárneho vzdelávania	2015	obec	rozpočet obce	300	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby v rámci primárneho vzdelávania	2015	obec	rozpočet obce	1 870	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Školský klub detí	2015	obec	rozpočet obce	555	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Základná škola (údržba)	2015	obec	rozpočet obce	80 000	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (opravy a údržba)	2015	obec	rozpočet obce	6 000	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Miestne kultúrne stredisko a knižnica	2015	obec	rozpočet obce	10 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.3	Športový areál, chata Obručná	2015	obec	rozpočet obce	5 100	priebežná starostlivosť	-	-

2.2.5	Činnosť futbalového klubu	2015	obec	rozpočet obce	20 800	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Základná škola (materiál, služby, učebné pomôcky)	2016	obec	rozpočet obce	36 500	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (materiál a služby)	2016	obec	rozpočet obce	1 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby predprimárneho vzdelávania	2016	obec	rozpočet obce	300	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby v rámci primárneho vzdelávania	2016	obec	rozpočet obce	1 870	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Školský klub detí	2016	obec	rozpočet obce	555	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Základná škola (údržba)	2016	obec	rozpočet obce	34 300	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (opravy a údržba)	2016	obec	rozpočet obce	6 000	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Zníženie energetickej náročnosti obecných budov: budova pre špeciálne triedy pri ZŠ	2016	obec	IROP	140000	zrekonštruovaná budova počet žiakov v špeciálnych triedach	0 0	1 45
2.2.1	Miestne kultúrne stredisko a knižnica	2016	obec	rozpočet obce	10 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.3	Športový areál, chata Obručná	2016	obec	rozpočet obce	5 100	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.5	Činnosť futbalového klubu	2016	obec	rozpočet obce	20 800	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Základná škola (materiál, služby, učebné pomôcky)	2017	obec	rozpočet obce	34 500	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (materiál a služby)	2017	obec	rozpočet obce	1 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby predprimárneho vzdelávania	2017	obec	rozpočet obce	300	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Vedľajšie služby v rámci primárneho vzdelávania	2017	obec	rozpočet obce	1 870	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Školský klub detí	2017	obec	rozpočet obce	555	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.2	Základná škola (údržba)	2017	obec	rozpočet obce	34 300	priebežná starostlivosť	-	-

2.2.2	Predprimárne vzdelávanie - MŠ (opravy a údržba)	2017	obec	rozpočet obce	6 000	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Miestne kultúrne stredisko a knižnica	2017	obec	rozpočet obce	10 600	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.3	Športový areál, chata Obručná	2017	obec	rozpočet obce	5 100	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.5	Činnosť futbalového klubu	2017	obec	rozpočet obce	20 800	priebežná starostlivosť	-	-
2.2.1	Rekonštrukcia Kultúrneho domu	2016 – 2019	obec	IROP	146 000	zrekonštruovaný Kultúrny dom	0	1
2.2.2	Zníženie energetickej náročnosti obecných budov: zateplenie strechy telocvične	2017 - 2019	obec	IROP	131 000	zateplená strecha telocvične	0	1
2.2.3	Športový areál - prezliekareň	2016 – 2019	obec	rozpočet obce MK SR	70 000	vybudovaná prezliekareň	0	1
Opatrenie 2.4 Partnerstvá a spolupráca								
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeniach	2015	obec	rozpočet obce	2 500	priebežná starostlivosť	-	-
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeniach	2016	obec	rozpočet obce	2 500	priebežná starostlivosť	-	-
2.4.4	Podpora členstva obce v rôznych združeniach	2017	obec	rozpočet obce	2 500	priebežná starostlivosť	-	-
3. prioritná oblasť: environmentálna								
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR	Ukazovateľ výstupu	Východisková hodnota	Plánovaná hodnota
Opatrenie č. 3.1 Životné prostredie								
3.1.1	Nakladanie s odpadmi	2015	obec	rozpočet obce	30 300	priebežná starostlivosť	-	-
3.1.1	Nakladanie s odpadmi	2016	obec	rozpočet obce	30 300	priebežná starostlivosť	-	-
3.1.8	Protipovodňové opatrenia	2016	miestny podnikateľ	PRV		počet protipovodňových opatrení		
3.1.1	Nakladanie s odpadmi	2017	obec	rozpočet obce	30 300	priebežná starostlivosť	-	-

Opatrenie č. 3.2 Verejné priestranstvá a verejné budovy								
3.2.1	Menšie obecné služby, aktivačná činnosť	2015	obec	rozpočet obce	3 900	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Občianske hliadky	2015	obec	rozpočet obce	6 400	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Správa a údržba verejnej zelene	2015	obec	rozpočet obce	14 500	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Menšie obecné služby, aktivačná činnosť	2016	obec	rozpočet obce	3 900	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Občianske hliadky	2016	obec	rozpočet obce	6 400	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Správa a údržba verejnej zelene	2016	obec	rozpočet obce	14 500	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Menšie obecné služby, aktivačná činnosť	2017	obec	rozpočet obce	3 900	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Občianske hliadky	2017	obec	rozpočet obce	6 400	priebežná starostlivosť	-	-
3.2.1	Správa a údržba verejnej zelene	2017	obec	rozpočet obce	14 500	priebežná starostlivosť	-	-

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Finančné zdroje potrebné pre realizáciu, naplnenia aktivít uvedených v PRO budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- vlastné zdroje (rozpočet obce - základný zdroj financovania aktivít);
- štátne dotácie z účelových fondov (Úrad vlády SR, Environmentálny fond, Program obnovy dediny, Obnovme si svoj dom, výnosy ministerstiev o poskytovaní dotácií v okruhu svojej pôsobnosti, a pod.);
- dotácie z výťažku lotérií (výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií);
- financie z národných projektov (v sociálnej, vzdelávacej oblasti, v oblasti informatizácie, a pod.);
- štrukturálne fondy EÚ (operačné programy 2014 – 2020: Efektívna verejná správa, Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, Kvalita životného prostredia, Ľudské zdroje, Výskum a inovácie, Program rozvoja vidieka, ...);
- iné zdroje EÚ (Európa pre občanov, Horizont 2020, Kreatívna Európa, a pod.);
- nadácie, neinvestičné fondy (Nadácia Ekopolis, Vyšegrádsky fond, Nadácia Tatra banky, Nadácia SPP, Nadácia Volkswagen Slovakia, Nadácia VÚB, Stredoeurópska nadácia, Nadácia Orange, atď.);
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus, ...);
- bankové úvery;
- Svetová banka;
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb;
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry (verejno-súkromné partnerstvá).

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce, ako aj na aktuálnych spoločensko-ekonomických podmienkach.

**Tabuľka č. 23: Prehľad základných operačných programov v programovom období 2014 - 2020
pre verejný sektor (miestna samospráva) – vyznačené modrým pozadím**

OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)	OP Ľudské zdroje (OP LZ)	OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)	OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)	OP Výskum a inovácie (OP Val)	OP Efektívna verejná správa (OP EVS)	Program rozvoja vidieka (PRV)
Prioritná os 1: Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 1: Vzdelávanie Prijímatelia: regionálna a miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.3)	Prioritná os 1: Bezpečná a ekologická doprava 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, dopravných systémov v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prijímatelia: miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.2)	Prioritná os 1: Podpora výskumu, vývoja a inovácií	Prioritná os 1: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnosti verejnej správy	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Prioritná os 2: Cestná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (Investičná priorita 2.1 B)	Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji		Opatrenie 9 LEADER
Prioritná os 3: Verejná osobná doprava	Prioritná os 3: Zamestnanosť	Prioritná os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	Prioritná os 3 : Podpora riadenia rizík a odolnosti proti katastrofám v súvislosti so zmenou klímy	Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopno sti a rastu MSP		

Prioritná os 4: Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	Prioritná os 4: Sociálne začlenenie	Prioritná os 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP	Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (Investičná priorita 4.3)	Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopný ch MSP v Bratislavskom kraji		
Prioritná os 5: Železničná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 5: Integrácia MRK	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou				
Prioritná os 6: Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK					
Prioritná os 7: Informatizácia spoločnosti						
Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23393	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23534	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23539	Bližšie informácie k http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23421	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23537	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23533	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23538

E.1 Indikatívny finančný plán na realizáciu PRO na tri roky

Tabuľka č. 24: Indikatívny finančný plán na roky 2015 - 2017				
	Rok			
	2015	2016	2017	Spolu
1. prioritná oblasť: hospodárska	64 810	5 734 810	49 810	5 849 430
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	220 135	528 935	801 935	1 551 005
3. prioritná oblasť: environmentálna	55 100	55 100	55 100	165 300

Zdroj: vlastné spracovanie

E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)

Tabuľka č. 25: Viaczdrojové financovanie				
Prioritná oblasť / opatrenie	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Zdroje obce (€)	Podiel obce v %
1. prioritná oblasť: hospodárska				
1.2 Základná infraštruktúra	5 164 430	4 750 000	414 430	8,02
1.3 Vidiecky cestovný ruch	685 000	685 000	0	0
1. prioritná oblasť: hospodárska spolu	5 849 430	5 435 000	414 430	7,08
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská				
2.1 Občianska a sociálna starostlivosť	658 430	500 000	158 430	24,06
2.2 Školstvo a vzdelávanie	885 075	396 150	488 925	55,24
2.4 Partnerstvá a spolupráca	7 500	0	7 500	100,00
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská spolu	1 551 005	896 150	654 855	42,22
3. prioritná oblasť: environmentálna				
3.1 Životné prostredie	90 900	0	90 900	100
3.2 Verejné priestranstvá a verejné budovy	74 400	0	74 400	100
3. prioritná oblasť: environmentálna spolu	165 300	0	165 300	100
Celkom PRO	7 565 735	6 331 150	1 234 585	16,32

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Program rozvoja obce Radzovce bol spracovaný na základe uznesenia obecného zastupiteľstva. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu v zmysle aktualizovaného zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce Radzovce je otvorený dokument, spracovaný na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je to živý dokument, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať v zmysle navrhnutého harmonogramu a v zmysle aktuálneho vývoja a situácie.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závisieť nielen od vedenia obce, ale aj od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce a partnerov pri realizácii jednotlivých aktivít programu.

Program rozvoja obce Radzovce na roky 2015 – 2023 bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva č. 106/2015 dňa 16.12.2015.

Prílohy Programu rozvoja obce Radzovce

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Príloha č. 2: Zoznam použitých skratiek

Príloha č. 3: Zoznam ekonomických subjektov pôsobiacich v obci Radzovce

Príloha č. 4: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Radzovce na roky 2015 - 2023

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Obecný úrad Radzovce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Radzovce na roky 2007 – 2013

Program odpadového hospodárstva obce Radzovce

Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Štatistický úrad SR, Mestská a obecná štatistika za rok 2012

Štatistický úrad SR, databáza DATAcube 2014

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Lučenec

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023 (PHSR BBSK)

Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) na roky 2014-2020

Stratégia CLLD Partnerstvo Južného Novohradu

Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020

Atlas krajiny Slovenskej republiky

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. časť

Vladimír Furmánek: Radzovce – osada ľudu popolnicových polí

IstvánIvanics: Radzovce – v zrkadle dejín Novohradu

Obchodný register www.orsr.sk

Živnostenský register www.zrsr.sk

Štatistický register organizácií

http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases/register_organizacii

<https://www.vsetkyfirmy.sk>

Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Radzovce

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BRO	biologicky rozložiteľný odpad
CBC HU-SK	Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko - Slovensko
CLLD	stratégia miestneho rozvoja vedená komunitou
CR	cestovný ruch
ČOV	čistiareň odpadových vôd
ČSR	Československá republika
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
HU	Maďarská republika
CHKO	chránená krajinná oblasť
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
JRD	jednotné roľnícke družstvo
kol.	kolektív
LEADER	spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka
MAS	miestna akčná skupina
m n.m.	metrov nad morom
MKS	miestne kultúrne stredisko
MO	miestna organizácia
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MŠ	materská škola
NNG	Novohrad – Nógrádgeopark
NPR	národná prírodná rezervácia
OcÚ	obecný úrad
OP	operačný program
OR SR	obchodný register Slovenskej republiky
OŠK	obecný športový klub
PD	projektová dokumentácia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
PRO	Program rozvoja obce
PRV	program rozvoja vidieka
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
RRA	regionálna rozvojová agentúra
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPP	Slovenský plynárenský priemysel
SR	Slovenská republika
SWOT	analýza slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození

ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠJ	školská jedáleň
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO	tuhý komunálny odpad
TV	televízia
UNESCO	Organizácia Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru
ÚPN	územný plán
VTL	vysokotlakový plynovod
VÚB	Všeobecná úverová banka
VÚC	vyšší územný celok
ZKO	zmesový komunálny odpad
ZO	základná organizácia
ZŠ	základná škola
z.p.o.	združenie právnických osôb
Z.z.	zbierka zákonov
ŽR SR	obchodný register Slovenskej republiky
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky
ŽZ	živnostenský zákon

Príloha č. 3: Zoznam ekonomických subjektov pôsobiacich v obci Radzovce

Príloha č. 3: Zoznam registrovaných subjektov pôsobiacich v obci					
meno	oblasť	vznik	počet zamest.	forma	ICO
Agnesa Magyarová	<i>Kadernícke a kozmetické služby</i>	2007	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43529615
AIDAN, s. r. o. (Bratislava)	Kombinované administratívno-kancelárske činnosti	2014	nezist.	spoločnosť s ručením obmedzeným	47710799
Alžbeta Molnárová	<i>Služby pohostinstiev</i>	2007	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43505465
Anna Lauková	<i>Jedálne</i>	1996	3-4	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR podnikajúca súčasne ako SHR	34681094
Alexander Gál – SIGA (Lučenec)	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.	2011	0-1	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	45983585
Atila Darabóš	<i>Výroba ostatná stavebnostolárska a tesárska i. n.</i>	2005	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41249356
Bc. Ronald Melo	<i>Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia</i>	2012	nezist.	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43173781
Béla Molnár	<i>Ostatné účelové stravovanie</i>	1990	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	11934301
CBA Slovakia, a.s. (Lučenec)	<i>Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom</i>	2003	2000-2999	akciová spoločnosť	36620319
Elite Security Slovakia s. r. o	<i>Obchodná činnosť</i>	2013	nezist.	spoločnosť s ručením obmedzeným	47544872
FILAGRO plus, spol. s r.o. (Lučenec)	<i>Pestovanie plodín kombinované s chovom zvierat (zmiešané hospodárstvo)</i>	2003	25-49	spoločnosť s ručením obmedzeným	36620327
Florián Farkaš	<i>Prenájom a lízing ostatných osobných potrieb a potrieb pre domácnosť</i>	1991	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	30504554
GIGAPLAZA, s.r.o. Fil'akovo	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2011	0-2	spoločnosť s ručením obmedzeným	46398023
György Čongor - Rozličný tovar	<i>Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach</i>	1994	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	32609132
Henrieta Tóthová	<i>Oprava a údržba motorových vozidiel</i>	2005	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41815025
Imrich Molnár – MOLIM (Biskupice)	<i>Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a</i>	1990	3-4	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	10868208

	<i>tabakom</i>				
Ing. Erika Bencsiková – EJUMPS (Košice – Staré mesto)	<i>Elektroinštalačné práce a kamerové systémy Aerobic a topánky</i>	2005	1	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41511468
Ing. Eva Futóová	<i>Výstavba obytných budov</i>	2008	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43925740
Irena Berkyová	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2004	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	40616061
Ivan Tóth - Siloš	<i>Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom</i>	1992	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	32606524
Ján Kolpaský – AJOY (Čakanovce)	<i>Stolárske práce</i>	1991	3-4	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	14180154
Ján Lauko	<i>Chov oviec a kôz</i>	1991	0-2	SHR nezapísaný v OR SR	30506247
Ján Mihali – DABIA (Fil'akovo)	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2004	0	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41246021
Ján Slovák	<i>Ostatné pomocné činnosti v doprave</i>	2004	0-2	podnikateľ- FO – zapísaná v ORpodnikajúca súčasne ako osoba so slobodným povolaním	41245563
Jozef Mitter – ELEKTRO	<i>Elektrická inštalácia</i>	1991	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	17830176
Katarína Fehérová - KVEY KATICA	<i>Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.</i>	2005	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41248384
Kristián Illés - KOVILL	<i>Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.</i>	2014	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	44634196
Ladislav Fehér	<i>Činnosti škôl pre výučbu vedenia dopravných prostriedkov</i>	1994	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	32622333
Ladislav Illés	<i>Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce</i>	2003	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	40611973
LastmediaShop s.r.o. (Čakanovce)	<i>Reklamné agentúry</i>	2013	1	spoločnosť s ručením obmedzeným	47342731
Lekárň Pod hradom s.r.o. (Fil'akovo)	<i>Lekárne</i>	2006	10-19	spoločnosť s ručením obmedzeným	36647381
LESY Slovenskej republiky, štátny podnik (Banská Bystrica)	<i>Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve</i>	1999	3000 - 3999	štátny podnik	36038351
Mária Čomorová – CÁLA (Fil'akovo)	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2001	1	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	37753592
Mária Kolpaská (Čakanov	<i>Ostatný maloobchod s potravinami v</i>	1991	nezist.	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	17833973

ce)	<i>špecializovaných predajniach</i>				
Mário Botoš - KVEŤY A VENCE JÚLIA	<i>Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.</i>	2013	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	47168340
Miestne kultúrne stredisko	<i>Činnosti knižníc a archívov</i>	1991	0-2	rozpočtová organizácia	35678895
MUDr. Daniel Koronczi	<i>Prenájom a lízing ostatných osobných potrieb a potrieb pre domácnosť</i>	1995	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	32626801
M-MARKET, akciová spoločnosť (Lučenec)	<i>Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností</i>	1997	10-19	akciová spoločnosť	36027146
NIBE s.r.o.	<i>Maloobchod s textilom v špecializovaných predajniach</i>	2006	0-2	spoločnosť s ručením obmedzeným	36649406
NEXUS GROUP s. r. o.	<i>Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti i. n.</i>	2010	0-2	spoločnosť s ručením obmedzeným	45894370
Obec Radzovce	<i>Všeobecná verejná správa</i>	1973	10-19	obec (obecný úrad)	316369
ODOR - GAS, s.r.o.	<i>Obrábanie</i>	2005	0-2	spoločnosť s ručením obmedzeným	36636011
Oliver Fajd	<i>Zemné práce</i>	2002	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	37755617
RealTimber s.r.o.(Bratislava)	<i>Služby súvisiace s lesníctvom</i>	2013	nezist.	spoločnosť s ručením obmedzeným	47401516
Richard Gáspár(Biskupice)	<i>Ostatné účelové stravovanie</i>	1990	0	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	10865276
Slovenská pošta, a.s. (Banská Bystrica)	<i>Činnosti poskytovateľov univerzálnej poštovej služby</i>	2004	10 000-19 999	akciová spoločnosť	36631124
STARVYS, s.r.o. (Fil'akovo)	<i>Výroba chleba; výroba čerstvého pečiva a koláčov</i>	1997	10-19	spoločnosť s ručením obmedzeným	36017795
Štefan Balázs	<i>Ostatné pomocné činnosti finančných služieb okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia</i>	2012	0-2	slobodné povolanie - FO podnikajúca na základe iného ako ŽZ	42303036
Štefan Fajd	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2007	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43634010
Teodor Demök(Fil'akovo)	<i>Prenájom a lízing automobilov a ľahkých motorových vozidiel</i>	2009	2	podnikateľ- FO – zapísaná v ORpodnikajúca súčasne ako osoba so slobodným povolaním	44792280
Tomáš Dóša	<i>Stolárske práce</i>	2011	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	46081640
Tomáš Futó -	<i>Výroba ostatná</i>	2000	0-2	podnikateľ – FO –	37105205

CARPENTERS	<i>stavebnostolárska a tesárska i. n.</i>			nezapísaný v OR SR	
Tomáš Molnár	<i>Špecializované sprostredkovanie obchodu s iným špecifickým tovarom</i>	2006	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	43155065
Universal spol. s r.o.	Nešpecializovaný veľkoobchod	1994	1	spoločnosť s ručením obmedzeným	31599656
Vlasta Urbančoková - "VLASTA"	<i>Kadernícke a kozmetické služby</i>	2005	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	41248821
Základná škola s materskou školou - Alapiskola és Óvoda, Radzovce 418	<i>Základné školstvo</i>	2002	25-49	rozpočtová organizácia	37833251
Zoltán Egri	<i>Nešpecializovaný veľkoobchod</i>	2002	nezist.	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	37755404
Zuzana Nagyová	<i>Služby pohostinstiev</i>	1992	0-2	podnikateľ – FO – nezapísaný v OR SR	32608845
Záujmové (neziskové subjekty)					
CSEMADOK - Základná organizácia Radzovce	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	1990	0-2	organizačná jednotka združenia	37827901
Mikroregión Obručná - združenie obcí	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	1999	0-2	záujmové združenie právnických osôb	37823086
Občianske združenie ARCUS PLUVIUS	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2004	0-2	združenie (zväz, spolok, klub ai.)	37958046
Obecný športový klub	<i>Činnosti športových klubov</i>	1995	0-2	združenie (zväz, spolok, klub ai.)	35657987
ROMÁRIO	<i>Činnosti záujmových organizácií</i>	2003	nezist.	združenie (zväz, spolok, klub ai.)	37897268
SENIOR SPORT CLUB RADZOVCE - ČAKANOVCE	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2004	0-2	združenie (zväz, spolok, klub ai.)	37952102

Zdroj :
obecný úrad,
OR SR,
ŽR SR,
Štatistický úrad

Príloha č. 4: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Radzovce na roky 2015 - 2023

Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva

Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva v Radzovciach č. 106/2015

Obecné zastupiteľstvo obce Radzovce na svojom zasadnutí dňa 16.decembra 2015

schvaľuje

Program rozvoja obce Radzovce na roky 2015-2023

Poslanci	9	Prítomní	9	za	9	proti	0	zdržal sa	0
----------	---	----------	---	----	---	-------	---	-----------	---

Ing. Péter György – starosta obce

Za správnosť: Eleonóra Bodnárová

V Radzovciach dňa 03.07.2020

Spracovateľ:	Združenie právnických osôb GeoparkNovohrad-Nógrád Podhradská 1985/14, 986 01 Fil'akovo tel.: 0917-646-551 e-mail: geopark.filakovo@gmail.com web: www.nogradgeopark.eu	
Spolupráca:	Ing. Ivona Cimermanová RNDr. Jozef Puntigán	
Dátum spracovania:	december 2015	